

Cylch Meithrin Pontrobert

PECYN POLISIÄU A CHANLLAWIAU DIOGELU OEDOLION

Mae fersiwn Saesneg o'r ddogfen hon ar gael. Os oes unrhyw amwysedd am eiriad y polisi, y fersiwn Gymraeg sy'n gywir bob tro.

Bydd Cylch Meithrin Pontrobert yn dilyn y pecyn polisiau a chanllawiau hwn a'i addasu yn ôl yr angen a'i adolygu yn flynyddol.

Bydd arweinydd Cylch Meithrin Pontrobert yn sicrhau fod pob aelod o staff yn deall y pecyn polisiau a chanllawiau hwn.

Bydd Cylch Meithrin Pontrobert yn sicrhau bod rhieni a gofalwyr yn gwybod am y pecyn polisiau a chanllawiau hwn trwy gymryd y camau canlynol:

- 1 Bydd Polisi ar gael ar wefan Cylch Meithrin Pontrobert;
- 2 Bydd Polisi ar gael yn y fynedfa i Gylch Meithrin Pontrobert;
- 3 Tynnir sylw rhieni a gofalwyr at y Polisi yn ystod cyfarfodydd Cylch Meithrin Pontrobert.

ADOLYGWYD GAN

(Enw)

(Llofnod)

DYDDIAD

(Pryd)

(Awgrymir eich bod yn adolygu eich polisi yn flynyddol a hysbysu AGC, lle bo hynny'n, berthnasol os ydych wedi gwneud newidiadau iddo)

Cylch Meithrin Pontrobert

PECYN POLISIÂU A CHANLLAWIAU DIOGELU OEDOLION

Swyddog Diogelu Cylch Meithrin Pontrobert yw Lowri Lewis

** Yr Unigolyn Cyfrifol a'r Person â Gofal (Arweinydd y cylch) yw'r personau dynodedig**

Y Dirprwy Swyddog Diogelu yw Siwan Jones.

**Tîm Diogelu Oedolion yr Awdurdod Lleol, ffôn: 01597 827 666 (oriau swyddfa)
or 0845 054 4847 (tu allan i oriau swyddfa)**

*** Mae'r ddogfen hon yn cyfeirio at ymarferwyr – term sy'n cynnwys unrhyw un sy'n ymwneud â gofal plant ac addysg mewn lleoliad. ***

CYNNWYS

Mae'r ddogfen hon yn cynnwys y polisiau, canllawiau a diffiniadau canlynol:

<u>DATGANIAD PECYN POLISIÂU A CHANLLAWIAU DIOGELU OEDOLION</u>	3
<u>CEFNDIR</u>	3
<u>DIFFINIADAU MATHAU O GAMDRINIAETH</u>	5
<u>ARWYDDION A DANGOSYDDION CAMDRINIAETH AC ESGEULUSTOD</u>	7
<u>ADRODD DATGELIAD GAN / CONSYRN AM OEDOLYN</u>	8
<u>POLISI DIOGELU OEDOLION SY'N WYNEBU RISG</u>	13
<u>POLISI TRAIS YN ERBYN MENYWOD, CAMDRINIAETH DDOMESTIG A THRAIS RHYWIOL</u>	14
<u>POLISI MASNACHU POBL A CHAETHWASIAETH FODERN</u>	16
<u>POLISI IECHYD A LLES MEDDYLIOL</u>	18
<u>CANLLAWIAU AR GYFER GWEITHREDU'R DDYLETSWYDD ATAL</u>	19
<u>DIOGELU OEDOLION: RÔL Y CYLCH MEITHRIN FEL CYFLOGWR</u>	22
<u>GWYBODAETH YCHWANEGOL</u>	25
<u>ATODIAD 1: SIART LLIF: Trais yn erbyn menywod, Trais Rhywiol a Chamdriniaeth Ddomestig</u>	27
<u>ATODIAD 2: SIART LLIF: Masnachu Pobl a Chaethwasiaeth Fodern</u>	28
<u>ATODIAD 3: SIART LLIF: Lles ac Iechyd Meddwl</u>	29
<u>ATODIAD 4: SIART LLIF: Adrodd Consyren o dan y Ddyletswydd 'ATAL' (Gwrth-derfysgaeth)</u>	30

DATGANIAD PECYN POLISIÄU A CHANLLAWIAU DIOGELU

OEDOLION

Mae'r polisiau a'r canllawiau yn y pecyn hwn yn berthnasol i bob oedolyn sydd yn gysylltiedig â'r Cylch Meithrin, gan gynnwys rhieni / gofalwyr / gwarchodwyr, aelodau o staff, gwirfoddolwyr, gweithwyr cyswllt o asiantaeth arall ymysg eraill.

Cred y Cylch Meithrin bod gan bawb yr hawl i fyw eu bywyd yn rhydd o drais, ofn a chamdriniaeth. Mae gan bob oedolyn yr hawl i gael ei amddiffyn rhag niwed ac ecploetiaeth. Mae gan bob oedolyn yr hawl i annibyniaeth sydd yn cynnwys rhywfaint o risg. Bydd y Cylch Meithrin yn sicrhau galluogi unigolion i wneud eu penderfyniadau eu hunain, a'u cynnwys wrth ddod i benderfyniadau.

Disgwylir i'r holl staff, aelodau'r pwyllgor a gwirfoddolwyr i ddilyn y polisiau a'r canllawiau hyn.

CEFNDIR

'Mae diogelu yn golygu amddiffyn hawl oedolyn i fyw mewn diogelwch, yn rhydd o gamdriniaeth ac esgeulustod. Mae'n ymwneud â phobl a sefydliadau yn gweithio gyda'i gilydd i atal ac atal y risgiau a'r profiad o gam-drin neu esgeulustod, ac ar yr un pryd sicrhau bod lles yr oedolyn yn cael ei hyrwyddo gan gynnwys, lle bo hynny'n briodol, ystyried eu barn, eu dymuniadau, eu teimladau a chredoau wrth benderfynu ar unrhyw gamau. Rhaid i hyn gydnabod bod gan oedolion berthnasoedd rhyngpersonol cymhleth weithiau ac y gallant fod yn amwys, yn aneglur neu'n afrealistig ynghylch eu hamgylchiadau personol.'

Canllawiau Statudol Gofal a Chefnogaeth, yr Adran Iechyd, Chwefror 2017.

Mae'r Cylch Meithrin yn ymroddedig i sicrhau amgylchedd diogel i bob plentyn a'u deulu sy'n mynychu'r Cylch. Mae gan bawb gyfrifoldeb i ddiogelu oedolion sy'n profi, neu mewn perygl o brofi, camdriniaeth ac / neu gael eu hesgeuluso. Mae'r Cylch Meithrin yn seiliedig ar ymddiried a pharch, ac yn cydnabod bod gan oedolion sy'n wynebu risg yr hawl i gael eu hamddiffyn.

Mae diogelu rhag camdriniaeth, esgeulustod a niwed yn gyfrifoldeb ar bob aelod o staff a gwirfoddolwyr (pob ymarferydd) yn y cylch. Mae ymarferwyr Cylch Meithrin

Pontrobert yn cydnabod eu bod yn chwarae rhan allweddol i ddiogelu plant ac yn cydymffurfio â Gweithdrefnau Diogelu Cymru, Bwrdd Diogelu Plant Cyngor Sir Powys a gweithdrefnau diogelu'r awdurdod lleol: Cyngor Sir Powys. Bydd y polisi diogelu plant yn cael ei rannu â'r holl rieni/ofalwyr ac ymarferwyr yn y lleoliad. Bydd hyfforddiant diogelu plant yn cael ei gwblhau a'i gofnodi. Mae pob aelod o staff wedi darllen, deall a llofnodi'r polisi hwn.

Nodir yr amcanion allweddol sy'n ymwneud â'r polisi hwn mewn deddfwriaeth sy'n cynnwys:

- Deddf Troseddau Rhyw 1956 a 2003,
- Gweithdrefnau Diogelu Cymru 2020,
- Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014,
- Deddf Trais yn erbyn Menywod, Cam-drin Domestig a Thrais Rhywiol (Cymru) 2015,
- Chanllawiau'r Ddyletswydd Atal 2015,
- Deddf Caethwasiaeth Fodern 2015,
- Cytundeb Rhannu Gwybodaeth Bersonol Cymru (WASPI).

Gweithdrefnau Diogelu Cymru 2020

Bydd y cylch yn llawrlwytho ap Gweithdrefnau Diogelu Cymru ac yn diweddarau'r ap yn gyson fel bod y copi cywir o'r gweithdrefnau a chanllawiau wrth law. Bydd y cylch yn cyfeirio rhieni a gofalwyr at y gweithdrefnau ar-lein: diogelu.cymru

Bydd copi o Weithdrefnau Diogelu Cymru ar gael yn y cylch ar ffurf ap i rieni ei weld.

Diogelu mewn Gweithgareddau Ar-lein

Bydd unrhyw weithgaredd ar-lein a drefnir gan y Cylch Methrin yn gweithredu o fewn egwyddorion diogelu ac arfer da y pecyn polisïau hwn, ac yn dilyn y camau a nodwyd

yn y **Polisi Diogelu Plant**. (Mae templed o Asesiad Risg a Chamau Gwirio Ffrydio Byw a Fideo ar gael ar fewnwyd y Mudiad Meithrin).

DIFFINIADAU MATHAU O GAMDRINIAETH

Yng Nghymru, diffinnir y categorïau cam-drin oedolion fel a ganlyn:

Corfforol, gan gynnwys taro, slapio, gwthio, cicio, camddefnyddio meddyginiaeth, ataliaeth neu sancsiynau amhriodol.

Rhywiol, gan gynnwys trais, amlygiad anwedus (*indecent exposure*), aflonyddu rhywiol, edrych neu gyffwrdd amhriodol, pryfocio rhywiol neu ensyniadau, ffotograffiaeth rywiol, darostwng i bornograffi neu dystio i weithredoedd rhywiol, amlygiad anwedus ac ymosodiad rhywiol neu weithredoedd rhywiol nad yw'r oedolyn wedi cydsynio iddynt neu oeddent dan bwysau i gydsynio iddynt.

Seicolegol / Emosiynol, mae hyn yn cynnwys bygythiadau o niwed neu gefnu, amddifadedd cyswllt, cywilyddio, beio, rheoli, bygwth, gorfodi, aflonyddu, cam-drin geiriol, ynysu neu dynnu'n ôl o wasanaethau neu rwydweithiau cefnogol.

Esgeulustod, gan gynnwys anwybyddu anghenion gofal meddygol neu gorfforol, methu i ddarparu mynediad at ofal cymdeithasol iechyd neu wasanaethau addysgol priodol, atal angenrheidiau bywyd, fel meddyginiaeth, maeth a gwres digonol.

Ariannol, gan gynnwys lladrad, twyll, sgamio'r rhynggrwyd, gorfodaeth mewn perthynas â materion neu drefniadau ariannol oedolyn, gan gynnwys mewn cysylltiad ag ewyllysiau, eiddo, etifeddiaeth neu drafodion ariannol, neu gamddefnyddio neu gam-ddefnyddio eiddo, meddiannau neu fudd-daliadau.

Trais yn Erbyn Menywod

Diffinnir y Cenhedloedd Unedig Trais yn Erbyn Menywod fel pob gweithred o drais ar sail rhywedd sy'n arwain at, neu sy'n debyg o arwain at, ddiodefaint neu niwed corfforol, rhywiol, seicolegol neu economaidd i fenywod, gan gynnwys bygythiadau o weithredoedd o'r fath, gorfodaeth neu golli rhyddid mympwyol, boed yn digwydd mewn bywyd preifat neu gyhoeddus.

Gall hyn gynnwys (ymysg pethau eraill): Trais corfforol, rhywiol a seicolegol sy'n digwydd yn y teulu, gan gynnwys curo, cam-drin plant benywaidd yn rhywiol yn y cartref, trais yn ymwneud â gwaddol, trais o fewn priodas, anffurfio organau cenhedlu benywod ac arferion traddodiadol eraill sy'n niweidiol i fenywod, trais gan rywun ac eithrio'r priod a thrais yn ymwneud â cham fanteisio. Trais corfforol, rhywiol a seicolegol sy'n digwydd o fewn y gymuned yn gyffredinol, gan gynnwys trais, cam-drin rhywiol, aflonyddu rhywiol a bygwth yn y gwaith, mewn sefydliadau addysgol ac mewn mannau eraill, masnachu mewn menywod a phuteinio gorfodol. Trais corfforol, rhywiol a seicolegol sy'n cael ei gyflawni neu ei oddef gan y Wladwriaeth, ble bynnag y bo'n digwydd.

Camdriniaeth Ddomestig

Diffiniad Y Swyddfa Wladol o drais a cham-drin domestig yw:

unrhyw ddigwyddiad neu batrwm o ddigwyddiadau o reoli, ymddygiad cymhellol, ymddygiad bygythiol, trais neu gamdriniaeth rhwng y rhai 16 oed neu hŷn sydd, neu sydd wedi bod, yn bartneriaid agos neu aelodau o'r teulu gwaeth beth fo'u rhyw neu rywioldeb. (Er enghraifft, gall hyn gynnwys cam-drin a thrais a gyflawnir gan blant, rhieni, neiniau a theidiau neu unrhyw berson arall sydd â pherthynas agos neu waed â'r dioddefwr).

Mae'r diffiniad yn derbyn bod dynion hefyd yn gallu dioddef o gamdriniaeth ddomestig. Mae cam-drin domestig yn torri ar draws ffiniau oedran, hil a chrefydd. Nid yw cam-drin domestig o reidrwydd yn weithred gorfforol, gall fod ar sawl ffurf.

Mae **ymddygiad rheoli** yn ystod o weithredoedd wedi'u cynllunio i is-raddoli'r person a / neu ei gwneud yn ddibynnol drwy eu hynysu o ffynonellau o gymorth, gan fanteisio ar eu hadnoddau a'u galluoedd er budd personol, eu hamddifadu o'r dulliau sydd eu hangen ar gyfer annibyniaeth, gwrthsefyll a dianc ac yn rheoleiddio eu hymddygiad dydd i ddydd. Mae **ymddygiad cymhellol** yn weithred neu batrwm o weithredoedd o ymosodiad, bygythiadau, codi cywilydd ar rywun, a brawychu neu gam-drin arall sy'n cael ei ddefnyddio i niweidio, cosbi, neu'n codi ofn eu dioddefwr.

Trais Rhywiol

Diffinnir y Cenhedloedd Unedig Trais Rhywiol fel unrhyw weithred rywiol, ymgais i sicrhau gweithred rywiol, sylwadau neu gynigion rhywiol digroeso, neu weithredoedd

i fasnachu, neu a gyfeirir rywfodd arall yn erbyn rhywioldeb rhywun gan ddefnyddio gorfodaeth, gan unrhyw unigolyn gwaeth beth foi berthynas a'r dioddefwr, mewn unrhyw leoliad.

Chaethwasiaeth Fodern

Caethwasiaeth fodern yw'r term sy'n diffinio caethwasiaeth, caethwasanaeth a llafur dan orfod neu orfodol; a masnachu pobl. Mae'n bodoli mewn amrywiaeth eang o ffurfiau creulon. Mae'n cynnwys pobl yn cael eu gorfodi i mewn i buteindra neu fathau eraill o gam-fanteisio rhywiol. Mae'n cynnwys pobl yn cael eu gorfodi i weithio am dâl isel iawn, neu'n gwbl ddi-dâl, weithiau o fewn cartref y sawl sy'n cyflawni'r gaethwasiaeth.

Iechyd a Lles Meddyliol

Mae Sefydliad Iechyd y Byd yn diffinio iechyd meddwl fel:

cyflwr llesiant lle mae pob unigolyn yn gwireddu ei botensial ei hun, yn gallu ymdopi â phwysau arferol bywyd, yn gallu gweithio'n gynhyrchiol ac yn ffrwythlon, ac yn gallu gwneud cyfraniad iddi neu ei gymuned.

ARWYDDION A DANGOSYDDION CAMDRINIAETH AC ESGEULUSTOD

Gall camdriniaeth ddigwydd mewn unrhyw gyd-destun a gan bob math o gyflawnwr. Gall unrhyw un yn y Cylch Meithrin amau bod oedolyn yn cael ei cham-drin neu ei esgeuluso yn neu du allan i'r Cylch Meithrin. Mae yna lawer o arwyddion a dangosyddion gallai awgrymu bod rhywun yn cael ei gam-drin neu ei esgeuluso, mae'r rhain yn cynnwys ond heb fod yn gyfyngedig i:

- Cleisiau neu anafiadau anesboniadwy - neu ddiffyg sylw meddygol pan fydd anaf yn bresennol.
- Eiddo neu arian yn mynd ar goll.
- Rhywun yn colli neu'n ennill pwysau, ymddangosiad blêr, neu fod hylendid yn dirywio.
- Newid yn ymddygiad neu hyder yr unigolyn. Er enghraifft, gall oedolyn fod yn edrych yn dawel ac yn tynnu'n ôl pan mae pobl yn mynd i siarad â hwy.

- Gallant hunan-niweidio.
- Efallai bod ganddyn nhw ofn grŵp penodol o bobl neu unigolyn.
- Gallant ddweud wrthy ch / person arall eu bod yn cael eu cam-drin - h.y. gwneud datgeliad.
- Aflonyddu cyfranogwr oherwydd ei fod neu y canfyddir bod ganddo nodweddion gwarchoddedig.
- Derbyn negeseuon testun rhywiol diangen.
- Oedolyn yn bygwth oedolyn arall â niwed corfforol.

ADRODD DATGELIAD GAN / CONSYRN AM OEDOLYN

Ni ddisgwylir i staff, pwyllgor na gwirfoddolwyr y Cylch Meithrin i fod yn arbenigwr ar gydnabod pryder diogelu; fodd bynnag, mae'n ddyletswydd ar bob oedolyn i fod yn wylidwrus ac ymateb yn briodol i amheuan o arfer gwael, cam-drin neu fwlio. Dylent hefyd ymateb i unrhyw arwydd o gamdriniaeth a allai fod yn digwydd y tu allan i leoliad y Cylch Meithrin.

Yn wahanol i weithdrefnau **Diogelu Plant**, rhaid cael cydsyniad yr oedolyn lle bo hynny'n bosib cyn adrodd datgeliad neu gonsyrn yn y mwyafrif o achosion.

Os oes gennych bryderon ac / neu os dywedir wrthy ch am gamdriniaeth bosibl neu honedig, neu faterion lles ehangach rhaid i chi riportio hyn i **Swyddog Diogelu enwebedig y Cylch Meithrin**.

Os ydych yn poeni bod rhywun mewn perygl uniongyrchol, cysylltwch â'r Heddlu ar 999 ar unwaith. Pan ydych yn amau bod trosedd yn cael ei chyflawni, rhaid i chi gynnwys yr Heddlu.

Dylai diogelu oedolion gael ei arwain gan yr unigolyn a chanolbwyntio ar ganlyniadau.

Mae'n bwysig wrth ystyried eich pryder eich bod hefyd yn sicrhau eich bod yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r unigolyn am unrhyw benderfyniadau a champau gweithredu a gymerir amdanynt ac yn ystyried eu hanghenion a'u dymuniadau bob amser. Dylid trafod pryderon gyda'r oedolyn i gael ei barn am yr hyn yr hoffent ddigwydd, a dylent fod yn rhan o'r broses ddiogelu, gan roi ei ch/ganiatâd i rannu gwybodaeth y tu allan i'r sefydliad lle bo angen.

Nid yw hyn yn golygu mai cyfrifoldeb yr aelod o staff, pwyllgor na gwirfoddolwyr yw penderfynu a yw sefyllfa yn arfer gwael, cam-drin neu fwlio, ond mae ganddynt gyfrifoldeb i gofnodi unrhyw bryderon.

Rhaid hysbysu **Swyddog Diogelu enwebedig y Cylch Meithrin**, a chysylltu gyda **Thîm Diogelu Oedolion yr Awdurdod Lleol** gyda cydsyniad yr unigolyn.

Cofnodi Datgeliad / Consyrn

- Gwnewch nodiadau sydyn pan mae'r oedolyn yn gwneud y datgeliad wrthy ch neu fod pryder yn codi.
- Ysgrifennwch nodiadau manwl mor gynted ag sy'n bosib yn dilyn y datgeliad.
- Peidiwch â dinistrio'r nodiadau gwreiddiol - gall bod eu hangen ar y Llys.
- Nodwch y canlynol:
  - Dyddiad
  - Amser
  - Lleoliad
  - Y geiriau a ddefnyddiwyd gan yr oedolyn
  - Sut oedd yr oedolyn yn ymddangos i chi – byddwch yn sbesiffig
  - Yr union eiriau a ddefnyddiwyd gan yr oedolyn – yn cynnwys unrhyw dafodiaith / rhegfeydd
  - Yr amgylchiadau y gwnaethpwyd y datgeliad ynddynt.
- Cofnodwch ddatganiadau ac arsylwadau cadarn, nid eich dehongliad na'ch rhagfynegiadau personol.
- Cadwch y cofnod yn un ffeithiol.
- Cadwch y cofnod yn ddiogel, ac yn unol ag anghenion y **Ddeddf Diogelu Data** a'r **GDPR**.

Byddwch yn ymwybodol o'r angen i gadw'r wybodaeth yn gyfrinachol bob amser, dim ond ar sail angen gwybod y dylid rhannu'r wybodaeth hon

Gwneud Adroddiad am Ddatgeliad / Consyrrn

- Cyfeiriwch yn uniongyrchol at **Swyddog Diogelu enwebedig y Cylch Meithrin**.
- Dilynwch y camau y nodir yn y **Polisi Diogelu Oedolion** perthnasol
- Peidiwch â thrafod y datgeliad na'r camau rydych wedi eu cymryd y tu allan i'r rhai sydd yn angenrheidiol er mwyn gwneud adroddiad ar y datgeliad.

Os yw'r mater yn un brys ac yn ymwneud â diogelwch oedolyn sydd mewn perygl ar unwaith, cysylltwch â'r gwasanaethau brys ar unwaith.

Cyfrinachedd

Bydd hawl i breifatrwydd ac urddas pob unigolyn yn cael ei barchu bob amser a chydabyddir bod diogelu'r holl wybodaeth yn gyfrinachol yn arfer da. Ym mhob sefyllfa, cymerir yn ganiataol y gall oedolyn wneud ei benderfyniadau ei hun oni phroffir nad yw'n gallu gwneud hynny. Dylid sicrhau caniatâd gwybodus gan yr unigolyn cyn belled ag y bo modd. **Ni ddylid rhoi sicrwydd o gyfrinachedd llwyr oherwydd gallai hyn rwystro'r amcan diogelu o wneud pobl yn ddiogel.**

Nid yw cynnal cyfrinachedd yn ymwneud â chadw cyfrinachau, mae'n ymwneud a chyfyngu trafodaeth a gwybodaeth i'r rhai sy'n ymwneud â rheoli a chefnogi'r achos. Bydd datgeliad i'r rhai sydd angen bod yn rhan o'r achos yn cael trafod a'i gytuno gydag oedolyn cyn i'r wybodaeth gael ei rannu. Mi fydd gwybodaeth yn cael ei rannu ar sail angen gwybod yn unig er mwyn sicrhau'r canlyniad gorau ar gyfer yr unigolyn.

Mewn rhai amgylchiadau, gall fod angen rhannu gwybodaeth gydag asiantaethau eraill. Mae sefyllfaoedd o'r fath yn cynnwys y canlynol:

- Ble mae risg ddifrifol i'r lleoliad (Y Cylch Meithrin) a / neu ddiogelwch y cyhoedd;
- Ble mae risg i'r dioddefwr y cam-drin, trais neu esgeulustod yn cael eu hasesu mor uchel fel bod posibilrwydd sylweddol o niwed difrifol iawn, neu fod eu bywyd mewn perygl ar unwaith;
- Ble mae lle i amau gallai plant, pobl ifanc neu oedolion sy'n agored i niwed fod mewn perygl.

Os oes angen cymorth i asesu lefel y risg, gall **Y Swyddog Diogelu** neu'r unigolyn gysylltu gyda llinell gymorth **Byw Heb Ofn**, gwasanaeth Llywodraeth Cymru sy'n darparu gwybodaeth a chyngor i ddynion a merched sy'n dioddef o drais yn erbyn menywod, cam-drin domestig a thrais rhywiol. Mae hefyd yn wasanaeth gwybodaeth i unigolion sydd yn pryderu am rywun maen nhw'n ei adnabod, ac i asiantaethau/cyflogwyr sydd angen gwybodaeth ar y cymorth sydd ar gael i oedolion a phlant yng Nghymru.

Cydsyniad a Rhannu Gwybodaeth

Mae rhannu gwybodaeth gyda'r bobl iawn yn ganolog i arfer da wrth ddiogelu oedolion.

Er ein bod yn ceisio cael cydsyniad oedolyn cyn gwneud adroddiad i'r y tîm diogelu oedolion lleol, mae yna rai amgylchiadau pan fydd angen i ni weithredu heb gydsyniad oedolyn. Weithiau efallai na fydd oedolyn mewn perygl eisiau ichi weithredu ar eich pryderon neu eu datgelu. Gall hyn fod oherwydd eu bod yn ofni neu'n ofni'r ôl-ffeithiau gennych chi yn gweithredu, nad ydyn nhw'n ymwybodol bod camdriniaeth yn digwydd.

Rhannu Gwybodaeth a Datgelu Consyrn heb Gydsyniad

Mae'n briodol rhoi gwybod am bryderon heb gydsyniad oedolyn pan:

- mae gennych reswm i gredu y bydd niwed parhaus yn effeithio'n andwyol ar iechyd a / neu les oedolion.
- mae pobl eraill mewn perygl, neu gallant fod mewn perygl, gan yr unigolyn sy'n achosi niwed, gan gynnwys plant.
- mae'n angenrheidiol atal trosedd, neu mae trosedd ddifrifol wedi'i chyflawni.
- gallai rhannu'r wybodaeth atal trosedd a helpu i atal camdriniaeth.
- gall yr oedolyn fod dan orfodaeth neu'n cael ei orfodi.
- mae gan y camdriniwr honedig anghenion gofal a chymorth a gallai fod mewn perygl hefyd.

Ni ddylech barhau i gadw pryderon am oedolion sydd mewn perygl i chi'ch hun. Esboniwch i'r oedolyn fod yn rhaid i chi drosglwyddo'r pryder i **Swyddog Diogelu'r Cylch Meithrin** ac / neu **Dîm Diogelu Oedolion yr Awdurdod Lleol**, gan fod gennych ddyletswydd gofal.

POLISI DIOGELU OEDOLION SY’N WYNEBU RISG

Oedolion sy’n Wynebu Risg

Diffinnir Oedolyn sy’n Wynebu Risg yn Neddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 fel unigolyn 18 oed neu trosodd sydd:

- a) yn profi neu mewn perygl o gael ei gam-drin neu ei esgeuluso,
- b) ag anghenion am ofal a chymorth (p’un a yw'r awdurdod yn diwallu unrhyw un o'r anghenion hynny ai peidio),
- c) o ganlyniad i'r anghenion hynny yn methu amddiffyn ei hun rhag y cam-drin neu'r esgeulustod neu'r risg ohono.

COD YMARFER

Mae gan bawb gyfrifoldeb i ddiogelu oedolion sydd yn dioddef, neu sydd mewn peryg o ddioddef o drais neu esgeulustod.

Mae'r Cylch Meithrin yn cydnabod rôl a chyfrifoldebau'r asiantaethau statudol wrth ddiogelu oedolion ac mae wedi ymrwymo i gydymffurfio â gweithdrefnau diogelu lleol.

Os oes pryder yn codi ynglŷn â newid mewn ymddygiad, neu unrhyw arwyddion o niwed corfforol mân ond anesboniadwy mewn oedolyn sy’n gysylltiedig â'r Cylch Meithrin, neu os oes amheuaeth fod oedolyn yn cael ei gam-drin o ganlyniad i arwyddion corfforol neu arwyddion esgeulustod arnynt, arwyddion ymddygiadol neu honiad gan yr unigolyn ei hun, bydd disgwyl i chi weithredu ar unwaith trwy ddilyn y camau a amlinellir ym mholisiau a chanllawiau'r ddogfen hon, gan ddilyn y canllawiau a nodwyd yn adran **adrodd Datgeliad gan / Consyrn am Oedolyn**.

POLISI TRAIS YN ERBYN MENYWOD, CAMDRINIAETH DDOMESTIG

A THRAIS RHYWIOL

COD YMARFER

Mae gan bawb gyfrifoldeb i ddiogelu oedolion sydd yn dioddef, neu sydd mewn peryg o ddioddef o drais neu esgeulustod. Nid yw'r Cylch Meithrin yn goddef cam-drin domestig, trais nac esgeulustod oddi fewn neu'r tu allan i'r lleoliad.

Mae'r Cylch Meithrin yn cydnabod rôl a chyfrifoldebau'r asiantaethau statudol wrth ddiogelu oedolion ac mae wedi ymrwymo i gydymffurfio â gweithdrefnau diogelu lleol.

Os oes pryder yn codi ynglŷn â newid mewn ymddygiad, neu unrhyw arwyddion o niwed corfforol mân ond anesboniadwy mewn oedolyn sy'n gysylltiedig â'r Cylch Meithrin, neu os oes amheuaeth fod oedolyn yn cael ei gam-drin o ganlyniad i arwyddion corfforol neu arwyddion esgeulustod arnynt, arwyddion ymddygiadol neu honiad gan yr unigolyn ei hun, bydd disgwyl i chi weithredu ar unwaith trwy ddilyn y camau a amlinellir ym mholisiâu a chanllawiau'r ddogfen hon, gan ddilyn y canllawiau a nodwyd yn adran **adrodd Datgeliad gan / Consyrn am Oedolyn**.

Bydd y Cylch Meithrin yn:

- darparu amgylchedd diogel i'r plant a'r teuluoedd sy'n defnyddio'r gwasanaeth.
- helpu unigolion sy'n dioddef o drais yn y cartref a / neu drais i fod yn ddigon hyderus i ofyn am gymorth trwy'r Cylch Meithrin.
- gwarchod a chynnal cyfrinachedd unigolion sy'n dioddef o gamdriniaeth, trais neu esgeulustod, cyn belled â'i fod yn gyfreithiol ac yn ddiogel i wneud hynny (gweler adran 'Adrodd Datgeliad gan / Consyrn am Oedolyn' y polisi hwn am fwy o fanylion).
- manteisio ar gyfleoedd i staff, gwirfoddolwyr ac aelodau'r pwyllgor rheoli gwirfoddol i ddatblygu ymwybyddiaeth o, a medru ymateb yn gefnogol a phroffesiynol i ddelio gyda sefyllfaoedd sy'n ymwneud â chamdriniaeth, trais, esgeulustod neu gaethwasiaeth fodern.

- sicrhau ymateb i a thrin unigolion eraill sy'n dod i gyswllt gyda'r Cylch Meithrin, ac sydd yn cyflawni achosion o gam-drin domestig a / neu drais yn y lleoliad yn briodol.
- cysylltu gyda **Thîm Diogelu** perthnasol y Cyngor Sir os oes amheuaeth bod unigolyn yn dioddef o gamdriniaeth, trais ac / neu esgeulustod neu yn ddioddefwr o gaethwasiaeth fodern. Bydd angen gwneud hynny o fewn 24 o'r datgeliad / yr honiad.
- sicrhau bod staff, gwirfoddolwyr, neu aelodau'r pwyllgor sydd yn cyflawni achosion o gam-drin domestig a / neu drais yn y lleoliad yn cael eu trin yn briodol. Bydd hyn yn golygu dilyn y drefn disgyblu fel y nodwyd yn y **Polisi Staffio**.
- cysylltu gyda'r Heddlu ar unwaith lle credir bod yr unigolyn mewn perygl uniongyrchol.

Os fydd digwyddiadau yn digwydd yn y lleoliad, dylid cofnodi'r rhain a'u dilyn o dan y **Polisiâu Cloi'r Cylch i Lawr, Diogelu Plant a'r Pecyn Diogelu Oedolion**. Efallai y bydd angen cefnogi'r unigolyn i ofyn am gyngor cyfreithiol mewn perthynas â chymryd gwaharddeb yn erbyn y tramgwyddwr yng nghyffiniau'r Cylch Meithrin.

Os oes pryder yn codi ynglŷn ag ymddygiad oedolyn sy'n gysylltiedig â'r Cylch Meithrin, neu unrhyw arwyddion neu amheuaeth fod oedolyn yn ddioddef o drais neu esgeulustod, bydd disgwyl i chi weithredu ar unwaith trwy ddilyn y camau a amlinellir yn **Atodiad 1: Siart Llif: Trais yn erbyn Menywod, Trais Rhywiol a Chamdriniaeth Ddomestig**.

POLISI MASNACHU POBL A CHAETHWASIAETH FODERN

Yn aml, bydd dioddefwyr caethwasiaeth yn cael eu symud o gwmpas, neu eu masnachu, gan y sawl sy'n eu rheoli. Mae person yn cael ei fasnachu os ydyn nhw'n cael eu dwyn i wlad (neu eu symud o gwmpas gwlad) gan bobl eraill sy'n eu twyllo, eu bygwth, eu brawychu, eu hanafu neu'n eu gorfodi nhw i wneud gwaith neu bethau eraill nad ydyn nhw eisiau eu gwneud.

Yn aml, mae'r dioddefwyr yn bobl sy'n hawdd eu niweidio, sy'n cael eu twyllo i mewn i fasnachu a chaethwasiaeth gan addewidion ffug am swyddi, addysg a hyd yn oed cydberthnasau cariadus. Er mai mudwyr yw llawer o ddioddefwyr, sydd wedi cael eu masnachu i mewn i'r Deyrnas Unedig o wledydd eraill, gallant hefyd fod wedi eu geni a'u magu yn y DU.

Gall fod yn anodd adnabod dioddefwyr posibl o gaethwasiaeth a cham-fanteisio. Mae dioddefwyr yn gallu bod o unrhyw oedran, yn ddynion neu'n fenywod, ac unrhyw genedligrwydd. Bydd rhai efallai yn blant a phobl ifanc hyd yn oed. Ond mae'r canlynol ymhlith yr arwyddion cyffredin:

- wedi eu cam-faethu (*malnourished*) ac wedi gwisgo'n wael, yn brin iawn eu heiddo personol, ac efallai'n gwisgo dillad sy'n anaddas ar gyfer eu gwaith / y tywydd.
- anafiadau corfforol, neu arwyddion hen anafiadau neu anafiadau difrifol sydd heb eu trin.
- ymddangos wedi encilio neu'n ofnus.
- methu ateb cwestiynau sy'n cael eu cyfeirio atyn nhw, na siarad drostyn nhw eu hunain, neu efallai bod rhywun arall sydd gyda nhw yn siarad ar eu rhan yn gyson. Os ydyn nhw'n siarad, efallai y byddan nhw'n anghyson o ran yr wybodaeth maen nhw'n ei rhoi, gan gynnwys ffeithiau sylfaenol fel y cyfeiriad lle maen nhw'n byw.
- nad ydyn nhw'n meddu ar bethau fel pasbort, dogfennau adnabod na manylion cyfrif banc.

COD YMARFER

- Mae gan y Cylch Meithrin dyletswydd gyfreithiol a moesegol i adrodd ar unigolion yr ydym yn amau sydd yn dioddef o gaethwasiaeth fodern neu fasnachu pobl. Gall hyn fod yn staff, gwirfoddolwyr, aelodau o'r pwyllgor neu aelodau o gymuned ehangach y Cylch Meithrin.
- Mae'r Cylch Meithrin yn cydnabod rôl a chyfrifoldebau'r asiantaethau statudol wrth ddiogelu oedolion ac mae wedi ymrwymo i gydymffurfio â gweithdrefnau diogelu lleol.
- Os oes pryder yn codi ynglŷn ag ymddygiad oedolyn sy'n gysylltiedig â'r Cylch Meithrin, neu unrhyw arwyddion neu amheuaeth fod oedolyn yn ddioddefwr caethwasiaeth fodern neu fasnachu pobl, bydd disgwyl i chi weithredu ar unwaith trwy ddilyn y camau a amlinellir yn **Atodiad2: Siart Llif: Masnachu Pobl a Chaethwasiaeth Fodern.**

POLISI IECHYD A LLES MEDDYLIOL

Cred y Cylch Meithrin fod hyrwyddo lles meddyliol cadarnhaol ar draws cymuned y Cylch Meithrin yn bwysig ar gyfer iechyd corfforol a lles cymdeithasol.

Mae afiechyd meddwl a straen yn gysylltiedig â llawer o brif achosion afiechyd ac anabledd yn ein cymdeithas. Mae hyrwyddo a gwarchod lles meddyliol y gweithlu yn bwysig i iechyd corfforol, lles cymdeithasol a chynhyrchedd unigolion.

Mae agweddau pwysig ar les meddyliol yn cynnwys darparu gwybodaeth a chodi ymwybyddiaeth, sgiliau rheoli i ddelio â materion yn ymwneud ag iechyd meddwl a straen yn effeithiol, darparu amgylchedd gwaith cefnogol, cynnig cymorth, cyngor a chefnogaeth i unrhyw un sy'n profi lles meddyliol gwael neu'n dychwelyd i'r gwaith ar ôl cyfnod o absenoldeb oherwydd lles meddyliol gwael.

Gall mynd i'r afael â lles meddyliol yn y gweithle helpu i gryfhau ffactorau cadarnhaol, amddiffynnol cyflogaeth, lleihau ffactorau risg ar gyfer afiechyd meddwl a gwella iechyd cyffredinol. Gall hefyd helpu i hyrwyddo cyflogaeth pobl sydd wedi profi cyflyrau iechyd meddwl, a'u cefnogi unwaith y byddant yn y gwaith.

COD YMARFER

Yn gyffredinol, nod y Cylch Meithrin yw sicrhau amgylchedd diogel i bob plentyn a'u deulu sy'n mynychu'r Cylch.

Os oes pryder gan aelod o staff, gwirfoddolwr neu aelod o'r pwyllgor am iechyd meddwl unigolyn arall o fewn cymuned y Cylch Meithrin, e.e. rhiant plentyn sy'n mynychu'r Cylch, dylid dilyn y canllawiau a nodwyd ym mholisiâu a chanllawiau'r ddogfen hon, gan ddilyn y canllawiau a nodwyd yn adran **adrodd Datgeliad gan / Consyryn am Oedolyn**.

Os yw'r pryder hefyd yn ymwneud â diogelwch plentyn, dylid dilyn y canllawiau a nodwyd yn y **Polisi Diogelu Plant**.

Os oes pryder yn codi ynglŷn ag oedolyn sy'n gysylltiedig â'r Cylch Meithrin, bydd disgwyl i chi weithredu drwy ddilyn y camau a amlinellir yn **Atodiad 3: Siart Llif: Lles ac Iechyd Meddwl**.

CANLLAWIAU AR GYFER GWEITHREDU'R DDYLETSWYDD ATAL

(Prevent Duty)

Swyddog Diogelu Cylch Meithrin Pontrobert yw Lowri Lewis

Y Dirprwy Swyddog Diogelu yw Siwan Jones.

** Yr Unigolyn Cyfrifol a'r Person â Gofal (Arweinydd y cylch) yw'r personau dynodedig**

**Tîm Diogelu Oedolion yr Awdurdod Lleol, ffôn: 01597 827 666 (oriau swyddfa)
or 0845 054 4847 (tu allan i oriau swyddfa)**

Y Ddyletswydd ATAL

Ers Gorffennaf 1af 2015 mae gan ofalwyr plant cofrestredig ddyletswydd gyfreithiol i atal pobl rhag cael eu tynnu mewn i eithafiaeth dreisgar o dan adran 26 o'r ddeddf Gwrthderfysgaeth a Diogelwch 2015. Caiff y ddyletswydd hon ei disgrifio fel y Ddyletswydd 'Atal' ('Prevent' duty).

Eithafiaeth Dreisgar – Beth yw e?

Pwrpas Strategaeth Atal (*Prevent*) yw ceisio ymateb i, ac atal, pob math o weithgarwch terfysgol yn y DU.

Fel rhan o'n ddyletswyddau o dan y Ddeddf yma mae Cylch Meithrin Pontrobert yn mynd i sicrhau ein bod yn wasanaeth croesawgar gydag ethos cryf wedi ei seilio ar y gwerthoedd canlynol:

- manteisio ar gyfleoedd i dderbyn hyfforddiant arbenigol er mwyn bod y staff a'r Pwyllgor Rheoli yn deall beth yw eithafiaeth dreisgar, a'i effaith ar les ar blant ac oedolion sy'n rhan o gymuned y Cylch Meithrin.
- parhau i weithredu ein polisiau cydraddoldeb ag amrywiaeth gan gynnwys defnyddio systemau disgyblu mewn achosion o fwlio, chamwahaniaethu ar sail hil, anabledd, rhyw, oed, tueddiad rhywiol, crefydd neu statws cymdeithasol.

Mae'r Cylch Meithrin yn credu mewn rhyddid barn, cydraddoldeb, rhyddid crefyddol, amddiffyn lleiafrifoedd, goddefgarwch, tegwch a chyfiawnder ym mhob agwedd o'n

gwaith. Mae amddiffyn a diogelu lles y plant a'r oedolion sy'n rhan o yn sylfaenol i'n gwaith ac yn rhan hollbwysig o sicrhau fod hawliau plant yn cael eu parchu.

Os oes tystiolaeth neu ofidion fod plentyn neu oedolyn sy'n rhan o gymuned y Cylch Meithrin yn dioddef risg o'r pethau canlynol byddwn yn dilyn y camau yn ein **Polisi Diogelu Plant a'r Polisiâu Diogelu Oedolion**.

1. Ei bod yn byw mewn amgylchedd lle mae syniadau a chredoau sy'n hybu eithafiaeth terfysgol.
2. Os oes amheuaeth bod plentyn neu oedolyn mewn perygl o gael ei gipio o'r wlad i sefyllfa beryglus.

Bydd y Cylch Meithrin yn dilyn y gweithdrefnau a nodwyd yn y **Polisi Diogelu Plant a'r Polisiâu Diogelu Oedolion** i gofnodi a chyfeirio'r mater hwn ymhellach. Gall y gofidion hyn fod oherwydd:

- rhywbeth mae plentyn neu oedolyn yn dweud wrthym.
- rhywbeth mae aelod o staff wedi sylwi arno.
- ymddygiad sy'n peri gofid.
- sylwadau ar rwydweithiau cymdeithasol ar-lein.
- ofnau a rannwyd gan deuluoedd eraill neu aelodau eraill o'r gymuned.

Trwy adnabod y plant, a'u teuluoedd sy'n rhan o gymuned y Cylch Meithrin byddwn yn gwylio am newid mewn ymddygiad neu bersonoliaeth a allai fod yn destun pryder.

Bydd y Cylch Meithrin yn magu perthynas o ymddiriedaeth a chyd barch gyda rhieni, gwarchodwyr a gofalwyr. Bydd adnabod rhieni, gwarchodwyr a gofalwyr yn ein galluogi i arsylwi ar unrhyw faterion o bryder a'u trafod gan ddilyn camau ein gweithdrefnau a nodwyd yn y **Polisi Diogelu Plant a'r Polisi Diogelu Oedolion**

Bydd aelodau o staff, gwirfoddolwyr a'r Pwyllgor Rheoli sy'n adnabod neu yn dod yn ymwybodol o gonsyrn am unigolyn yn:

- riportio'r consyrn i **Swyddog Diogelu'r Cylch Meithrin**.

- cofnodi'r manylion gan ddilyn y canllawiau a nodwyd yn y **Polisi Diogelu Plant a'r Polisiâu Diogelu Oedolion**.

Ble credir bod yr unigolyn / unigolion mewn perygl uniongyrchol (*immediate*), bydd y Cylch Meithrin yn:

- cysylltu gyda'r Heddlu ar unwaith lle credir bod yr unigolyn mewn perygl uniongyrchol. Ffoniwch **999** yn yr achos hwn.

Ble nad oes perygl uniongyrchol, bydd y Cylch Meithrin yn:

- cysylltu gyda **Thîm Diogelu** perthnasol y Cyngor Sir. Bydd angen gwneud hynny o fewn 24 o'r datgeliad / yr honiad.
- os nad yw'n bosib cysylltu gyda'r Tîm Diogelu, bydd y Cylch Meithrin yn cysylltu gyda'r Heddlu ar **101**.
- os nad yw'r uchod yn bosib, bydd y Cylch Meithrin yn cysylltu gyda'r Llinell Gwrthderfysgaeth **0800 789 321**.

Gweler hefyd **Atodiad 4: Siart Llif: Adrodd Consyrn o dan y Ddyletswydd 'ATAL'**

DIOGELU OEDOLION: RÔL Y CYLCH MEITHRIN FEL CYFLOGWR

Yn ogystal â dilyn y camau a nodir ym mholisiâu a chanllawiau'r ddogfen hon, mae'r Cylch Meithrin yn cydnabod bod ganddi rôl benodol fel cyflogwr.

Trais yn erbyn menywod, Trais Rhywiol a Chamdriniaeth Domestig

Os yw'r Cylch Meithrin yn ymwybodol o achosion o drais yn erbyn menywod, cam-drin domestig a / neu drais rhywiol, fel cyflogwr, bydd angen trafod gyda'r gweithiwr i weld a oes unrhyw risg i'r gweithiwr tra yn y gwaith. Os yw'r unigolyn yn credu bod hyn yn wir, bydd angen gynnal asesiad risg a chymryd camau i leihau risgiau yn y gweithle e.e. mesurau diogelwch ychwanegol wrth fynedfa'r adeilad, rhyng-gipio galwadau ffôn, sicrhau nad yw'r unigolyn yn gweithio ar ei ben ei hun.

Unigolion sy'n Cyflawni Trais yn Erbyn Menywod, Cam-drin Domestig a / neu Drais Rhywiol

- Dylai aelodau o staff, gwirfoddolwyr ac aelodau'r pwyllgor ac eraill sy'n cyflawni trais yn erbyn menywod, cam-drin domestig a / neu drais rhywiol fod yn ymwybodol bod ymddygiad o'r fath yn mynd yn groes i'r polisi hwn. Mae rhai mathau o drais a cham-drin yn drosedd.
- Bydd aelodau o staff, gwirfoddolwyr ac aelodau'r pwyllgor sy'n cyflawni trais yn erbyn menywod, cam-drin domestig a thrais rhywiol yn cael eu disgyblu, gan ddilyn y drefn disgyblu berthnasol.
- Rhaid i aelodau o staff, gwirfoddolwyr ac aelodau o'r pwyllgor a gyhuddir neu a gafwyd yn euog yn y llys oherwydd trais a cham-drin o'r fath ddatgan hyn yn ffurfiol i'r Cylch Meithrin. Pan fydd y Cylch Meithrin yn credu bod gan y cyhuddiadau / euogfarn oblygiadau o ran rôl waith yr unigolyn (e.e. gan ei bod yn gweithio gyda phlant neu oedolion bregus) bydd angen cynnal ymchwiliad i asesu unrhyw risg a nodi'r camau lliniaru a gymerir yn unol â hynny e.e. adleoli, atal dros dro o ddyletswyddau, symud lleoliad gwaith neu gamau priodol eraill.
- Mae'r Cylch Meithrin yn cydnabod ein dyletswydd gofal i'r holl weithwyr, a byddwn yn annog ac yn cefnogi aelodau o staff, gwirfoddolwyr ac / neu aelodau o'r pwyllgor sy'n cyflawni camdriniaeth yn y cartref a / neu drais i fanteisio'n wirfoddol o'r cymorth sydd ar gael drwy'r gwasanaeth cymorth 'Respect'.

Masnachu Pobl a Caethwasiaeth Fodern

Mae gan y Cylch Meithrin dyletswydd gyfreithiol a moesegol i riportio unigolion yr ydym yn amau sydd yn dioddef o gaethwasiaeth fodern neu fasnachu pobl.

Yn ogystal â dilyn y camau a nodir yn y **Polisi Masnachu Pobl a Chaethwasiaeth Fodern**, wrth gyflogi aelodau o staff, bydd y Cylch Meithrin yn:

- sicrhau bod gan yr unigolyn hawl gyfreithiol i weithio yn y DU.
- dilyn y camau a nodwyd yn y **Polisi Masnachu Pobl a Chaethwasiaeth Fodern**.
- cyfeirio at Ganllawiau Ymarferol: Masnachu Pobl y Swyddfa Wladol yn ôl yr angen.

Iechyd a Lles Meddyliol

Fel cyflogwr, nod y Cylch Meithrin yw creu a hyrwyddo amgylchedd gweithle sy'n cefnogi ac yn hyrwyddo lles meddyliol yr holl staff, gwirfoddolwyr ac aelodau pwyllgor.

I'r perwyl hwn, bydd y Cylch Meithrin yn:

- hybu iechyd meddwl cadarnhaol i bob aelod o staff, gwirfoddolwyr a'r teuluoedd.
- sicrhau bod gan yr holl staff a gwirfoddolwyr ddisgrifiadau swydd, rolau a chyfrifoldebau wedi'u diffinio'n glir.
- annog staff a gwirfoddolwyr i fynychu cyfleoedd hyfforddi priodol ynghylch cydnabod ac ymateb i faterion iechyd meddwl posibl ynddynt eu hunain, ac mewn eraill.
- gosod targedau realistig, nad oes angen gweithio oriau afresymol i'w cyrraedd.
- hyrwyddo diwylliant lle na oddefir bwlio nac aflonyddu.
- darparu cefnogaeth briodol, anfeirniadol i unigolion sy'n profi problemau iechyd meddwl.
- rheoli gwrthdaro yn effeithiol a sicrhau bod y gweithle yn rhydd o fwlio ac aflonyddu, gwahaniaethu a hiliaeth.
- sefydlu systemau cyfathrebu dwyffordd da i sicrhau cyfranogiad staff, yn enwedig yn ystod cyfnodau o newid sefydliadol.

- sicrhau bod unigolion sy'n dioddef o iechyd meddwl gwael yn cael eu trin yn deg ac yn gyson ac nad ydynt yn cael eu gorfodi i deimlo'n euog am eu problemau.
- Annog staff i ymgynghori â'u meddyg teulu eu hunain, neu gwnselydd o'u dewis.

GWYBODAETH YCHWANEGOL

Polisiau a Dogfennau Cysylltiedig

Polisi Cyfrinachedd a Diogelu Data

Polisi GDPR

Polisi Diogelu Plant

Polisi Staffio

Polisi Iechyd a Diogelwch

Canllawiau i staff Cylch Meithrin ar gyfer Ymateb i Ddatgeliad gan Blentyn

Asesiad Risg Gweithgareddau Ar-lein

Cysylltiadau Defnyddiol

Ann Craft Trust, Gwefan yn cynnig gwybodaeth a chefnogaeth ar ddiogelu plant anabl ac oedolion mewn peryg o niwed. <https://www.anncrafttrust.org/>

Byw Heb Ofn, (Gwefan Llywodraeth Cymru sy'n cynnig cyngor a chymorth ar drais yn erbyn menywod, cam-drin domestig a thrais rhywiol. <https://llyw.cymru/byw-heb-ofn>

Dewis Cymru, Gwefan sy'n darparu gwybodaeth a chynghor am lesiant. <https://www.dewis.cymru/>

Gofal Cymdeithasol Cymru. Polisi a gweithdrefnau interim Cymru ar gyfer amddiffyn oedolion sy'n agored i niwed rhag camdriniaeth. <https://gofalcymdeithasol.cymru/adnoddau/polisi-a-gweithdrefnau-interim-cymru-ar-gyfer-amddiffyn-oedolion-syn-agored-i-niwed-rhag-camdriniaeth>

Gweithdrefnau Diogelu Cymru. Mae'r gweithdrefnau'n manylu ar y rolau a'r cyfrifoldebau hanfodol ar gyfer ymarferwyr i sicrhau eu bod yn diogelu plant ac oedolion sy'n dioddef, neu sy'n wynebu risg o ddioddef cam-drin, esgeulustod neu ffurfiau eraill ar niwed. Bydd Gweithdrefnau Diogelu Cymru yn llywio arferion diogelu ar gyfer pawb, ac maent yn berthnasol i bob ymarferydd a rheolwr sy'n gweithio yng Nghymru – boed yn gyflogedig gan asiantaeth ddatganoledig neu un heb ei

datganoli, ac yn gyflogedig â thâl neu heb dâl. Dim ond ar-lein, trwy wefan neu app symudol Gweithdrefnau Diogelu Cymru y mae'r gweithdrefnau ar gael.

http://www.myguideapps.com/projects/wales_safeguarding_procedures/cymraeg/index.html

Respect. Gwasanaeth cyfrinachol drwy e-bost neu ffôn ar gyfer cyflawnwyr sydd yn chwilio am gymorth i roi'r gorau i gam-drin domestig a / neu drais. Maent yn helpu cyflawnwyr gwrywaidd a benywaidd, mewn perthynas heterorywiol neu o'r un rhyw. Maent hefyd yn croesawu partneriaid neu gynbartneriaid y cyflawnwyr, yn ogystal â ffrindiau ac aelodau o'r teulu a/neu weithwyr rheng flaen i gysylltu am wybodaeth, cyngor a chefnogaeth. <http://respect.uk.net/>

Y Swyddfa Wladol. Masnachu Pobl: Canllawiau Ymarferol.

https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/181550/Human_Trafficking_practical_guidance.pdf

Rhifau Ffôn Defnyddiol

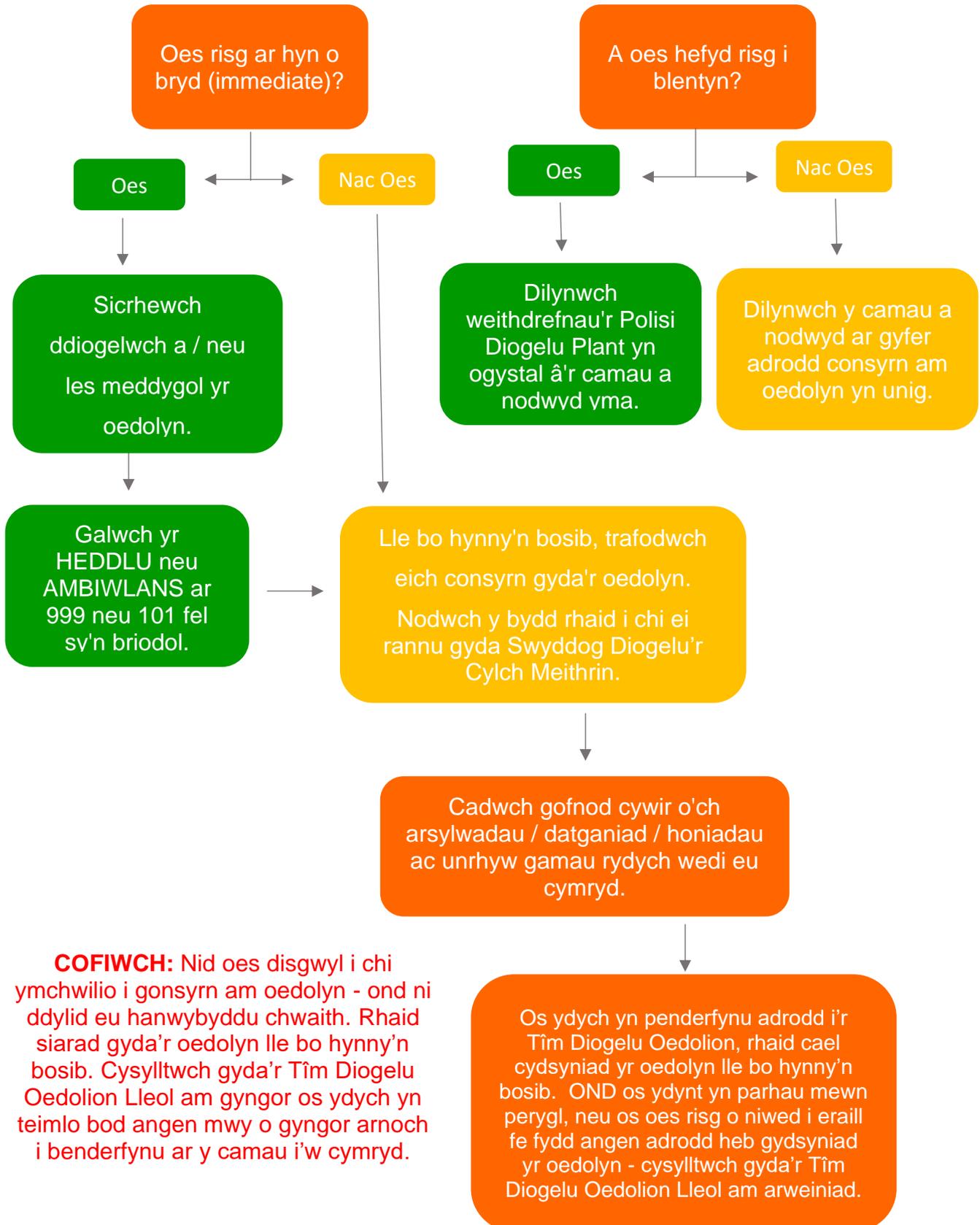
Llinell Gymorth Byw Heb Ofn: 0808 80 10 800

Respect: 0808 80 24 040

Llinell Gwrthderfysgaeth: 0800 789 321

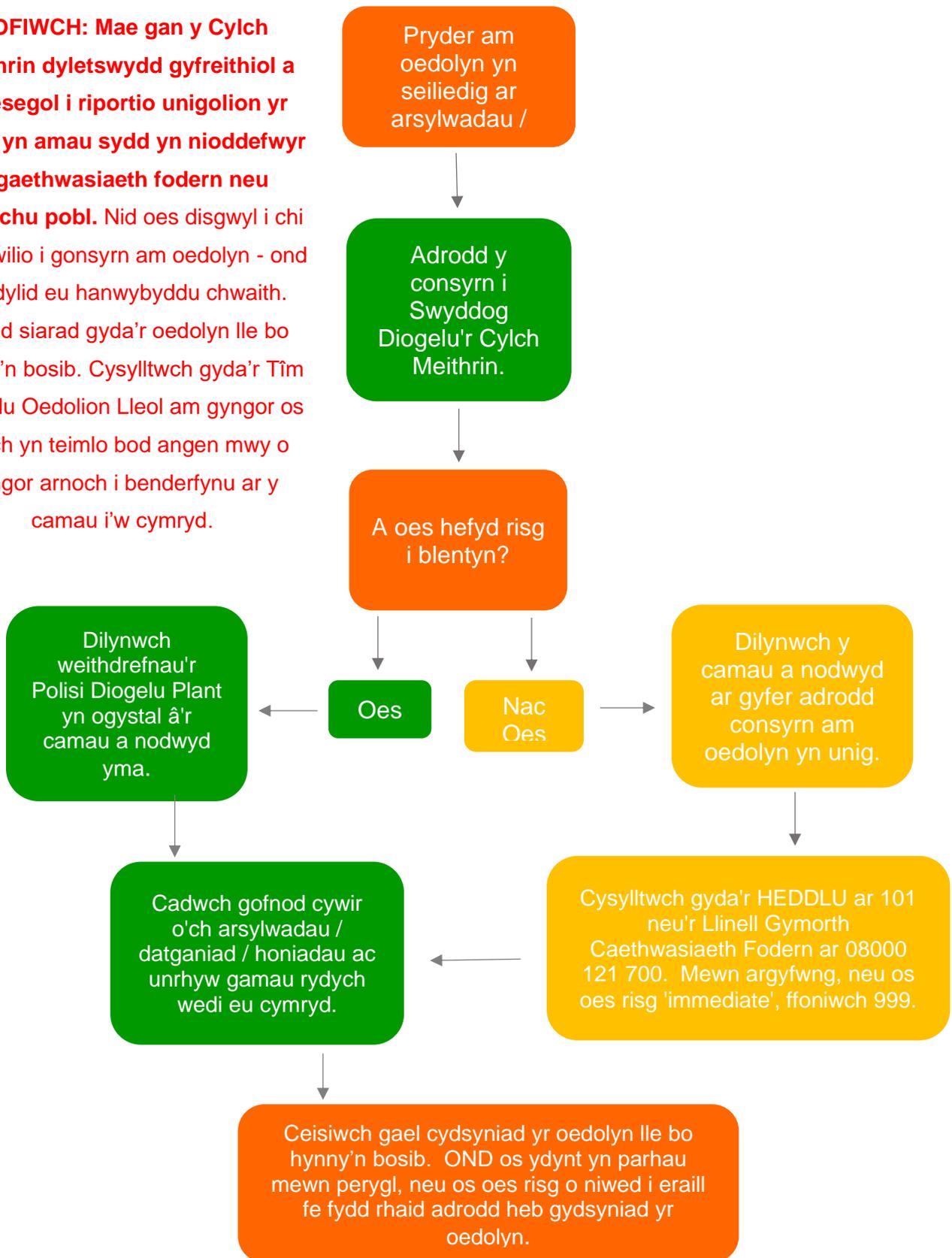
ATODIAD 1: SIART LLIF: Trais yn erbyn menywod, Trais Rhywiol a Chamdriniaeth Ddomestig

Pryder am oedolyn yn seiliedig ar arsylwadau / datganiad / honiad.

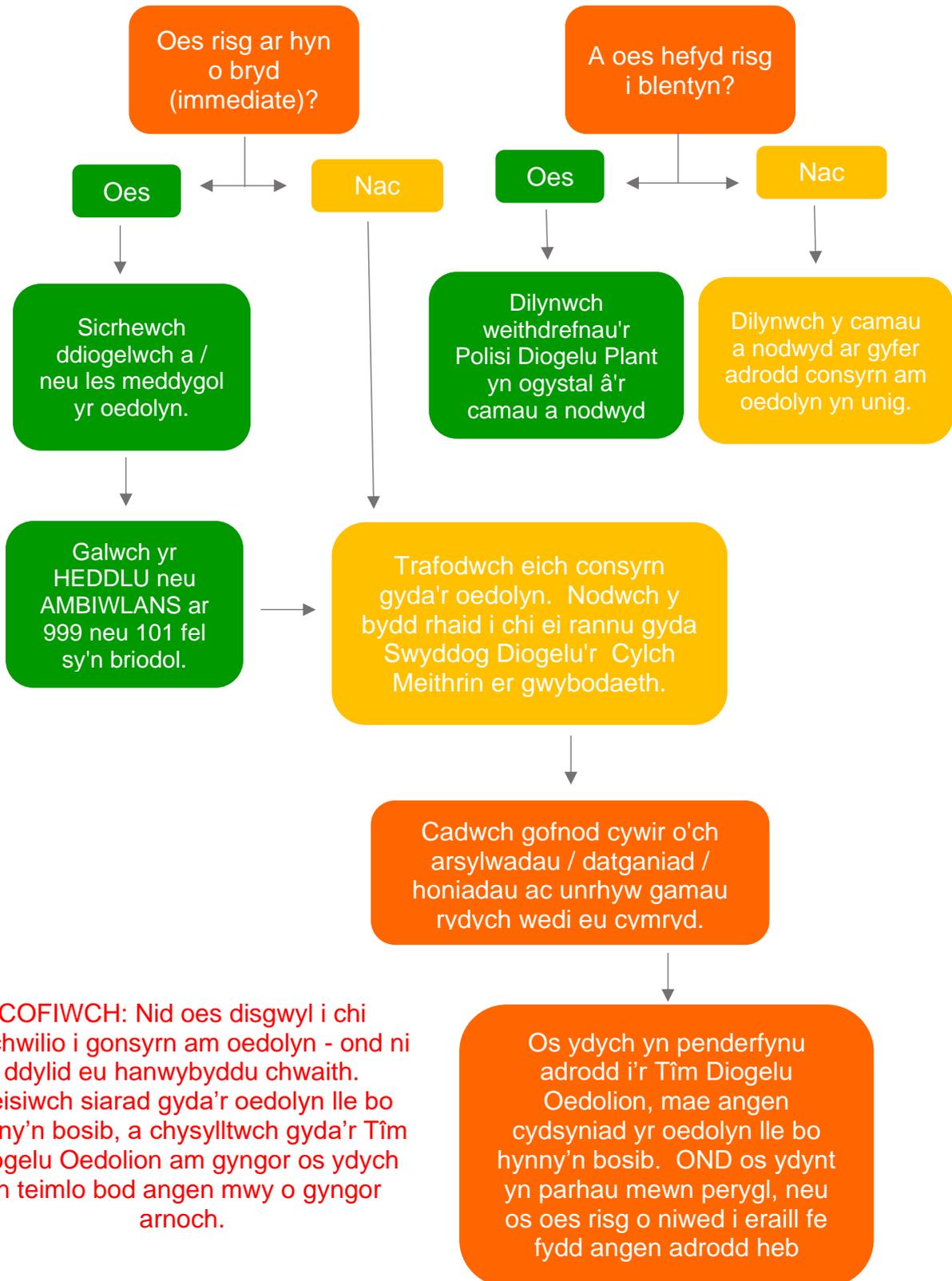
ATODIAD 2: SIART LLIF: Masnachu Pobl a Chaethwasiaeth Fodern

COFIWCH: Mae gan y Cylch Meithrin dyletswydd gyfreithiol a moesegol i riportio unigolion yr ydym yn amau sydd yn nioddefwyr o gaethwasiaeth fodern neu fasnachu pobl. Nid oes disgwyl i chi ymchwilio i gonsyrn am oedolyn - ond ni ddylid eu hanwybyddu chwaith. Rhaid siarad gyda'r oedolyn lle bo hynny'n bosib. Cysylltwch gyda'r Tîm Diogelu Oedolion Lleol am gyngor os ydych yn teimlo bod angen mwy o gyngor arnoch i benderfynu ar y camau i'w cymryd.

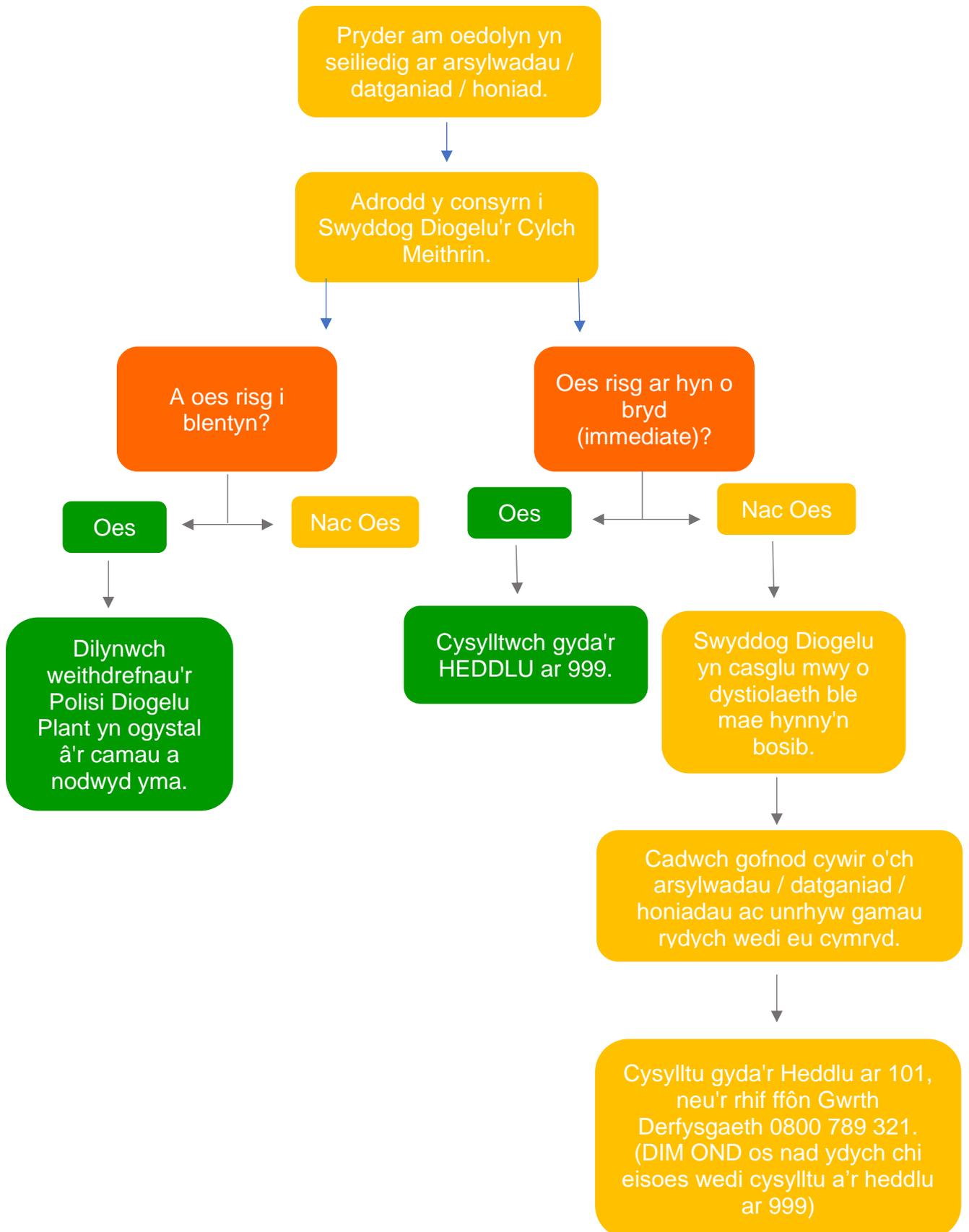

ATODIAD 3: SIART LLIF: Lles ac Iechyd Meddwl

Pryder am oedolyn yn seiliedig ar arsylwadau / datganiad / honiad.

ATODIAD 4: SIART LLIF: Adrodd Consynr o dan y Ddyletswydd
'ATAL' (Gwrth-derfysgaeth)

Cylch Meithrin Pontrobert

PROTECTION OF ADULTS POLICY AND GUIDELINES PACK

A Welsh language version of this policy is available. If there is any ambivalence about the wording of the policy, the Welsh language version is always the correct copy.

Cylch Meithrin Pontrobert follows this policy and guideline pack, reviews it annually and updates it as required.

The **leader** of **Cylch Meithrin** Pontrobert will ensure that every member of staff understands this policy.

Cylch Meithrin Pontrobert will ensure that parents and carers and the local authority are aware of this policy by taking the following steps:

- 1 The Policy will be placed on the **Cylch Meithrin Pontrobert** website;
- 2 The Policy will be available in the entrance to **Cylch Meithrin Pontrobert**;
- 3 The Policy will be drawn to parents and carers attention during Cylch meetings

REVIEWED BY

DATE

(Name)

(Signature)

(Date)

(It is suggested that you review your policy annually and notify CIW of any changes you make.)

Cylch Meithrin

PROTECTION OF ADULTS POLICIES AND GUIDELINES PACK

Cylch Meithrin Pontrobert's Safeguarding Officer is Lowri Lewis.

The Deputy Safeguarding Officer is Siwan Jones.

The Responsible Individual and the Person in Charge (Cylch's Leader) are its designated people.

Local Authority Adult Safeguarding Team, telephone no: 01597 827 666 (office hours) or 0845 054 4847 (out of hours)

CONTENTS

This document contains the following policies, guidelines and definitions:

<u>ADULT SAFEGUARDING POLICY AND GUIDELINES STATEMENT</u>	34
<u>BACKGROUND</u>	34
<u>DEFINITIONS OF TYPES OF ABUSE</u>	36
<u>SIGNS AND INDICATORS OF ABUSE AND NEGLECT</u>	38
<u>REPORTING A DISCLOSURE BY / CONCERN REGARDING AN ADULT</u>	39
<u>PROTECTION OF ADULTS AT RISK POLICY</u>	43
<u>VIOLENCE AGAINST WOMEN, DOMESTIC ABUSE AND SEXUAL VIOLENCE POLICY</u>	44
<u>HUMAN TRAFFICKING AND MODERN SLAVERY POLICY</u>	46
<u>MENTAL HEALTH AND WELL-BEING POLICY</u>	48
<u>GUIDELINES FOR IMPLEMENTATION OF THE PREVENT DUTY</u>	49
<u>SAFEGUARDING ADULTS: THE ROLE OF THE CYLCH MEITHRIN AS AN EMPLOYER</u>	52
<u>ADDITIONAL INFORMATION</u>	55
<u>APPENDIX 1: FLOW CHART: Violence against women, Sexual Violence and Domestic Abuse</u>	57
<u>APPENDIX 2: FLOW CHART: People Trafficking and Modern Slavery</u>	58
<u>APPENDIX 3: FLOW CHART: Mental Health and Well-being</u>	59
<u>APPENDIX 4: FLOW CHART: Reporting a Concern under the 'PREVENT' (counter-terrorism) Duty</u>	60

ADULT SAFEGUARDING POLICY AND GUIDELINES STATEMENT

The policies and guidelines in this package are relevant to every adult connected with the Cylch Meithrin, including parents / carers / minders, staff members, volunteers and workers from other agencies, among others.

The Cylch Meithrin believes that everybody has the right to live a life free of violence, fear and abuse. Every adult has the right to be protected from harm and exploitation. Every adult has the right to independence which includes an element of risk. The Cylch Meithrin will ensure that individuals are able to make their own decisions, and include them in the decision making process.

All staff, committee members and volunteers are expected to follow these policies and guidelines.

BACKGROUND

‘Safeguarding means protecting an adult’s right to live in safety, free from abuse and neglect. It is about people and organisations working together to prevent and stop both the risks and experience of abuse or neglect, while at the same time making sure that the adult’s wellbeing is promoted including, where appropriate, having regard to their views, wishes, feelings and beliefs in deciding on any action. This must recognise that adults sometimes have complex interpersonal relationships and may be ambivalent, unclear or unrealistic about their personal circumstances.’

Care and Support Statutory Guidance, Department of Health, February 2017

The Cylch Meithrin is committed to ensuring a safe environment for each child and family who attend the Cylch. Everybody has a responsibility to protect adults who are experiencing, or in danger of experiencing abuse and / or neglect. The Cylch Meithrin is based on trust and respect, and acknowledges that adults who are facing risk have the right to be protected.

Safeguarding from harm, neglect and abuse is the responsibility of every member of staff and volunteer (every practitioner) in the cylch. The practitioners at Cylch Meithrin

Pontrobert fully recognise their contribution to safeguard children and their practice complies with the Wales Safeguarding Procedures 2020, Powys County Council's Safeguarding Children's Board and Powys County Council's local authority's safeguarding policy. This child safeguarding policy will be shared with all parents and carers and practitioners at the setting. Child safeguarding training attendance will be attended and documented. All staff will have read, understood and signed this policy.

The key aims contained in this policy are noted in legislation, which includes:

- Sexual Offences Act 1956 and 2003,
- Wales Safeguarding Procedures, 2020
- Social Services and Well-being (Wales) Act 2014
- Violence against Women, Domestic Abuse and Sexual Violence (Wales) 2015
- Prevent Act 2015 Guidance
- Modern Slavery Act 2015
- Wales accord on the sharing of personal information (WASPI)

Wales Safeguarding Procedures 2020

The cylch will download the Wales Safeguarding Procedures app and update the app regularly to ensure they have the correct procedures and guidelines at hand. The cylch will refer parents and carers to the procedures online: safeguarding.wales

A link to the Wales Safeguarding Procedures app will be available at the setting for parents / carers to access. Bydd cyswllt i'r Weithdrefnau Diogelu Cymru ar gael yn y cylch i rieni ei weld.

Safeguarding in Online Activities

Any online activity organised by the cylch will operate within the principles of safeguarding and good practice in this policy booklet and in the **Child Protection Policy**. (A template risk assessment and checklist for live stream and video is available on the Mudiad Meithrin Intranet).

DEFINITIONS OF TYPES OF ABUSE

In Wales, the abuse of adults is defined under the following categories:

Physical, including hitting, slapping, pushing, kicking, misuse of medication, restraint or inappropriate sanctions.

Sexual, including violence, indecent exposure, sexual harassment, inappropriate sexual looking or touching, sexual teasing or innuendo, sexual photography or forced use of pornography or witnessing of sexual acts, indecent exposure, sexual assault or other sexual activity that the adult has not consented to, or was pressured into consenting to.

Psychological / Emotional, including threats of harm or abandonment, deprivation of contact, shaming, blaming, controlling, threatening, forcing, harassment, verbal abuse, removal or isolation from support services or networks.

Neglect, including ignoring medical or physical needs, failure to provide access to appropriate social, health or educational services, failure to provide the necessities of life such as sufficient food, medication, nutrition and warmth.

Financial, including theft, fraud, internet scams, coercion when pertaining to an adult's financial arrangements, including wills, property, inheritance or financial transactions, misuse of property, assets or benefits.

Violence Against Women

The United Nations defines Violence Against Women as “any act of gender-based violence that results in, or is likely to result in, physical, sexual or psychological harm or suffering to women, including threats of such acts, coercion or arbitrary deprivation of liberty, whether occurring in public or in private life.”

This may include (amongst other things): Physical violence, sexual and psychological abuse taking place within a family, including battery, sexual abuse of female children within the home, dowry-related violence, marital violence, female genital mutilation and other traditional customs detrimental to women, non-marital violence and

exploitation. Physical violence, sexual and psychological abuse which takes place within the general community, including violence, sexual abuse, sexual harassment in the workplace, educational settings and other areas; female trafficking and enforced prostitution. Physical violence, sexual and psychological abuse carried out or permitted by the State, wherever it takes place.

Domestic Abuse

The Home Office defines domestic violence or abuse as,

“any incident or pattern of incidents of controlling, coercive, threatening behaviour, violence or abuse between those aged 16 or over who are, or have been, intimate partners or family members regardless of gender or sexuality.” (For example, this may include abuse and violence carried out by children, parents, grandparents and any other person related by blood or having a close relationship with the victim.)

The definition accepts that men can also be victims of domestic abuse. Domestic abuse affects people of all ages, races and religions. Domestic abuse takes several forms – it does not require physical action in order to classify as abuse.

Controlling behaviour is a range of acts designed to make a person subordinate and/or dependent by isolating them from sources of support, exploiting their resources and capacities for personal gain, depriving them of the means needed for independence, resistance and escape and regulating their everyday behaviour.

Coercive behaviour is an act or a pattern of acts of assault, threats, humiliation and intimidation or other abuse that is used to harm, punish, or frighten their victim.

Sexual Violence

The United Nations defines Sexual Violence as any sexual act or attempt to obtain a sexual act by violence or coercion, unwanted sexual comments or advances, acts to [traffick](#) a person or acts directed against a person's [sexuality](#), regardless of the relationship to the victim, in any location.

Modern Slavery

Modern Slavery is the term used to define slavery, servitude and forced or compulsory labour; and human trafficking. It exists in many cruel forms, including forced

prostitution or other types of sexual exploitation or forcing people to work for little or no pay, sometimes within the house of those perpetrating slavery.

Mental Health and Well-being

The World Health Organisation defines mental health as:

“... a state of well-being in which the individual realizes his or her own abilities, can cope with the normal stresses of life, can work productively and fruitfully, and is able to make a contribution to his or her community.”

SIGNS AND INDICATORS OF ABUSE AND NEGLECT

Abuse can happen in any context, and be carried out by every type of perpetrator. Anyone in the Cylch Meithrin can suspect that an adult is being abused or neglected, within or without the Cylch Meithrin. There are many signs and indicators of abuse that may suggest a person is being abused or neglected. These include, but are not limited to:

- Unexplained bruises or injuries – or a lack of medical attention when an injury is present.
- Missing property or money.
- Extreme weight loss or gain, unkempt appearance or poor personal hygiene.
- A change in the individual's behaviour or confidence. For example, the individual may withdraw when spoken to.
- Self-harm
- Fear of a particular group of people or an individual.
- They may disclose to you / another person that they are being abused.
- They may be harassed as they have, or are found to have, protected characteristics.
- Receipt of unwanted sexual messages.
- Threats of physical harm from another adult.

REPORTING A DISCLOSURE BY / CONCERN REGARDING AN ADULT

Neither the Cylch Meithrin's staff, committee members or volunteers are expected to be experts in safeguarding concerns; however it is a duty of each adult to be vigilant and to respond appropriately to suspicions of poor practice, abuse or bullying. They should also respond to any signs that abuse may be happening outside of the Cylch Meithrin.

Unlike **Child Protection** procedures, wherever possible you must have the consent of the adult before reporting a disclosure or concern.

If you have concerns and / or if you are told of possible or alleged abuse, or wider matters concerning welfare, then you must report this to the **Cylch Meithrin's designated Safeguarding Officer**.

If you are concerned that somebody is in immediate danger, contact the Police on 999 at once. When you suspect that a crime is being committed you must involve the Police.

Adult safeguarding should be led by the individual, and be outcome-driven.

When considering your concern it is important that you also ensure that you give the individual the most up to date information regarding any decisions taken or procedures carried out, and that you consider their needs and wishes at all times. Concerns should be discussed with the adult to gain their opinion regarding that they would wish to happen, and they should be a part of the safeguarding process, giving their permission to share information outside of the organisation if required.

This does not mean that the onus is on staff or committee members or volunteers to decide whether a situation is poor practice, abuse or bullying, but they have a responsibility to record any concerns.

With the individual's consent, the **Cylch Meithrin's designated Safeguarding Officer** must be informed and the **Local Authority's Adult Safeguarding Team** contacted.

Recording a Disclosure / Concern

- Jot down brief notes when the adult makes the disclosure or a concern arises.
- Write detailed notes as soon as possible following the disclosure.
- Do not destroy the original notes – they may be needed in court.
- Note the following:
  - Date
  - Time
  - Location
  - The words used by the adult
  - How the adult appeared to you – be specific
  - The exact wording used by the adult, including any colloquialisms / swear words
  - The atmosphere in which the disclosure was made
- Record unbiased statements and observations, not your own interpretation or personal prejudices
- Ensure the record is factual
- Store the record securely, in line with **Data Protection and GDPR** requirements.

Be aware of the need to keep this information confidential at all times. It should only be shared on a need-to-know basis.

Reporting a Disclosure / Concern

- Refer directly to the **Cylch Meithrin's designated Safeguarding Officer**
- Follow the steps outlines in the relevant **Adult Safeguarding Policy**
- Do not discuss the disclosure or the steps you have taken with anyone other than those it is necessary to inform in order to report the disclosure.

If the matter is urgent and relating to the safety of an adult who is in immediate danger, contact the emergency services at once.

Confidentiality

The individual's right to privacy and dignity is respected at all times, and keeping information confidential at all times is acknowledged as good practice. In every situation it is taken for granted that the adult has the capacity to make his/her own decisions, unless it is proven that they are unable to do so. As far as possible, the individual's informed consent must be sought. **Absolute confidentiality must never be promised, as this may hinder the aim of safeguarding people.**

Maintaining confidentiality is not about keeping secrets; it means that information and discussions must be limited to those who manage and support the case. A disclosure to those who need to be a part of the case will be discussed and agreed upon with the adult before information is shared. In order to ensure the best outcome for the individual, information will be shared on a need-to-know basis only.

In some circumstances there may be a need to share information with other agencies. Said situations include:

- Where there is a risk of serious damage to the setting (the Cylch Meithrin) and / or public safety;
- Where the risk to the victim of abuse, violence or neglect is assessed as being so great that there is a significant possibility of immediate very serious harm, or that life is endangered;
- Where there is room to suspect that vulnerable children, young people or adults are in danger.

If assistance is required in assessing risk levels, the **Safeguarding Officer** or the individual may contact the **Live Fear Free** helpline, the Welsh Government's Service which provides advice and information to men and women who are victims of violence against women, domestic abuse and sexual violence. It is also an information service for individuals worried about somebody they know, and for agencies/employers who need information on the support available to adults and children in Wales.

Consent and Sharing Information

Sharing information with the right people is central to good practice when safeguarding adults.

Although we attempt to obtain the individual's consent before reporting to the local adult safeguarding team, there are some circumstances when we will need to act without the adult's consent. Sometimes an adult in danger may not want you to act on their concerns or to disclose them. This may be because they are afraid, or frightened of the repercussions that may occur if you act upon their disclosure, or they are unaware that abuse is taking place.

Sharing Information and Disclosing Concern without Consent

It is appropriate to reveal concerns without an adult's consent when:

- You have reason to believe that lasting damage will have a detrimental effect on the health / well-being of the adult.
- Other people, including children, may be in danger or placed in danger by the perpetrator.
- It is necessary to prevent a criminal act, or a serious crime has been committed.
- Sharing the information may help prevent a crime and abuse from taking place
- The individual may be under coercion.
- The alleged abuser has care and support needs and may also be in danger.

You should not keep concerns regarding endangered adults to yourself. Explain to the adult that you must transfer the concern to the **Cylch Meithrin's Safeguarding Officer** and / or the **Local Authority Adult Safeguarding Team**, as you have a duty of care to do so.

PROTECTION OF ADULTS AT RISK POLICY

Protection of Adults at Risk Policy

A Vulnerable Adult is defined by the Social Services and Wellbeing Act 2014 (Wales) as an adult over 18 who:

- a) is experiencing or is at risk of abuse or neglect,
- b) has needs for care and support (whether or not the authority is meeting any of those needs), and
- c) as a result of those needs is unable to protect himself or herself against the abuse or neglect or the risk of it.

CODE OF PRACTICE

Everybody has a responsibility to safeguard adults who are suffering, or at risk of, abuse or neglect.

The Cylch Meithrin acknowledges the roles and responsibilities of statutory organisations in safeguarding adults, and commits to complying with local safeguarding procedures.

Should concern arise regarding a change in behaviour, or any unexplained signs of physical injury in an adult connected to the Cylch Meithrin, or if there is grounds to suspect an adult is being abused, due to signs of physical abuse or neglect, behavioural indicators or a disclosure by the individual in question, then you are expected to act immediately by following the steps outlined in this policy and these guidelines, following the guidelines noted in the **Disclosure by / Concern Regarding an Adult** section.

VIOLENCE AGAINST WOMEN, DOMESTIC ABUSE AND SEXUAL VIOLENCE POLICY

CODE OF PRACTICE

Everybody has a responsibility to safeguard adults who are suffering, or at risk of abuse or neglect. The Cylch Meithrin does not tolerate domestic abuse, violence or neglect within or without the setting.

The Cylch Meithrin acknowledges the roles and responsibilities of statutory organisations in safeguarding adults, and commits to complying with local safeguarding procedures.

Should concern arise regarding a change in behaviour, or any unexplained signs of physical abuse in an adult connected to the Cylch Meithrin, or if there is grounds to suspect an adult is being abused, due to signs of physical harm or neglect, behavioural indicators or a disclosure by the individual in question, then you are expected to act immediately by following the steps outlined in this policy and these guidelines, following the guidelines as noted in the **Disclosure by / Concern Regarding an Adult** section.

The Cylch Meithrin will:

- provide a safe environment for children and families using the service.
- help individuals suffering from domestic abuse / violence to be confident enough to seek help through the Cylch Meithrin.
- protect and maintain the confidentiality of the individual suffering from abuse, violence or neglect, so far as it is legal and safe to do so (see the Disclosure by / Concern Regarding an Adult section of this policy for further details.)
- take advantage of opportunities for staff, volunteers and voluntary committee members to develop an awareness of, and be able to respond professionally and supportively to situations relating to abuse, violence, neglect or modern slavery.
- ensure an appropriate response to other individuals who come into contact with the Cylch Meithrin and are perpetrators of domestic violence and / or abuse.

- contact the County Council's **Safeguarding Team** if there are grounds for suspicion that an individual is suffering from abuse, violence and / or neglect, or is a victim of modern slavery. This will need to be done within 24 hours of the disclosure / accusation.
- ensure that staff members, volunteers or committee members who carry out incidents of domestic abuse / violence in the setting are handled appropriately. This will mean following the disciplinary procedure as noted in the **Staffing Policy**.
- contact the Police at once when it is believed that an individual is in direct danger.

Should an incident occur in the setting, this should be recorded, and the **Cylch Lockdown, Child Protection and Adult Safeguarding** policies followed. You may need to support the individual in seeking legal advice regarding taking out an injunction against the perpetrator in the vicinity of the Cylch Meithrin.

Should any concern arise regarding the behaviour of an adult connected with the Cylch Meithrin, or should you become aware of any signs or suspicions that an adult is suffering due to violence or neglect, you are expected to act at once by following the steps as outlined in **Appendix 1: Flow Chart: Violence against Women, Sexual Violence and Domestic Abuse**.

HUMAN TRAFFICKING AND MODERN SLAVERY POLICY

Victims of slavery will often be moved around, or trafficked, by those who control them. A person is trafficked if they are brought to a country (or moved around the country) by other people who deceive them, threaten, frighten or injure them, or force them to work or carry out other things they do not wish to do.

Victims are often vulnerable people who are tricked into being trafficking and servitude by false promises of work, education and even romantic relationships. Although many victims are immigrants trafficked into the UK from other countries, they may also have been born and raised in this country.

It can be difficult to identify possible victims of slavery and exploitation. Victims can be any age, men or women, of any ethnicity. Some may even be children and young people. These are amongst the most common signs:

- They are malnourished and poorly-dressed, have very little in the way of personal possessions and perhaps wear clothes that are unsuitable for the work / weather.
- They have physical injuries or signs of old injuries or serious, untreated injuries.
- They appear withdrawn or fearful.
- They are not able to answer questions posed to them, or speak for themselves, or perhaps they have somebody with them who frequently speaks on their behalf. If they do speak they may be inconsistent in terms of the information provided, including basic facts such as their address.
- They do not possess a passport, identity documents or a bank account.

CODE OF PRACTICE

- The Cylch Meithrin has a legal and moral duty to report any individual we suspect is suffering due to slavery or human trafficking. They may be staff, volunteers, committee members or wider members of the Cylch Meithrin community.
- The Cylch Meithrin acknowledges the roles and responsibilities of statutory organisations in safeguarding adults, and commits to complying with local safeguarding procedures.
- Should any concern arise regarding the behaviour of an adult connected with the Cylch Meithrin, or should you become aware of any signs or suspicions that an adult is suffering due to modern slavery or human trafficking, you are expected to act at once, by following the steps as outlined in **Appendix 2: Flow Chart: Human Trafficking and Modern Slavery.**

MENTAL HEALTH AND WELL-BEING POLICY

The Cylch Meithrin believes that promoting positive mental health throughout our community is important for physical health and social well-being.

Mental illness and stress are connected with many of the main causes of illness and disability in our society. Promoting and preserving the mental well-being of the workforce is important to the physical health, social well-being and productivity of individuals.

Important aspects of mental well-being include providing information and raising awareness, effective management skills to deal with issues relating the mental health and stress, providing a supportive work atmosphere, and offering advice, support and assistance to anyone experiencing poor mental health or returning to work after a period of mental health-related absence.

Addressing mental well-being in the workplace helps to strengthen the positive, protective factors of employment, reduces the risk factor for mental illness and generally improves health. It can also help to promote employment of people who have experienced mental health conditions and support them once they are employed.

CODE OF PRACTICE

The Cylch Meithrin's general aim is to ensure a safe atmosphere for every child and family who attends the Cylch.

Should a member of staff, volunteer or committee member have concerns regarding the mental health of another individual within the Cylch Meithrin's community, e.g. the parent of a child who attends Cylch, they should follow the guidelines noted in this document, following the guidelines as laid out in the reporting a **Disclosure / Concern regarding an Adult**.

If the concern is also regarding the safety of a child, the guidelines noted in the **Child Protection Policy** should also be followed.

Should any concern arise regarding an adult connected with the Cylch Meithrin you are expected to act at once by following the steps as outlined in **Appendix 3: Flow Chart: Mental Health and Well-Being**.

GUIDELINES FOR IMPLEMENTATION OF THE PREVENT DUTY

Cylch Meithrin Pontrobert's Safeguarding Officer is Lowri Lewis.

The Deputy Safeguarding Officer is Siwan Jones.

The Responsible Individual and the Person in Charge (Cylch's Leader) are its designated people.

Local Authority Adult Safeguarding Team, telephone no: 01597 827 666 (office hours) or 0845 054 4847 (out of hours)

Duty to Prevent Violent Extremism

From July 1st 2015 registered child care providers have a legal duty to prevent people from being drawn to violent and radical extremism under section 25 of the Counter-Terrorism and Security Act 2015.

This duty is described as the 'Prevent' duty.

Violent extremism – What is it?

The purpose of the Prevent strategy is to respond to, and prevent various terror related activity in the UK.

As part of our duties under this Act Cylch Meithrin Pontrobert will ensure our service welcomes everyone and has a strong ethos based on the following values:

- take advantage of opportunities to attend or undertake specialist training so that staff and the Management Committee understand violent extremism, and its effect on children's welfare.
- continue to operate our equalities policies including disciplinary systems for cases of bullying, discrimination on the basis of race, disability, age, gender, sexual preferences, religion or social status.

The Cylch Meithrin believes in freedom of opinions, equality, religious freedom, defence of minorities, tolerance, fairness and justice in every aspect our work. Protecting children and safeguarding their welfare is fundamental to our work and is key to ensuring that children's rights are respected.

If there is evidence or concerns that any child or adult within the Cylch Meithrin community is at risk of the following we will follow the steps outlined in our **Child Protection Policy** and **Adult Safeguarding Policies**.

1. Living in an environment where ideas and beliefs promote violent extremism
2. Suspicions that a child is at risk of being taken out of the country to a dangerous place or situation.

The **Child Protection and Adult Safeguarding Policies** and procedures will be followed to record and report the concern. Concerns can arise due to:

- something the child or adult has told us
- something a member of staff has noticed
- behaviour that raises a concern
- comments that appear online on social media outlets
- fears shared by other families or other members of the community.

The staff at the Cylch Meithrin know the children and families who are part of the Cylch Meithrin's community well, and professional judgement will be used to observe changes in behaviour or personality that could be a cause of concern.

The Cylch Meithrin always aims to foster a relationship of trust and mutual respect with parents and carers. Knowing parents and carers well enables the Cylch Meithrin staff to observe any issues of concern and discuss them in accordance with our **Child Protection Policy** and **Adult Safeguarding Policies**.

Staff members, volunteers and members of the Management Committee who identify or become aware of a concern regarding an individual should:

- Report the concern to the **Cylch Meithrin's Safeguarding Officer**.
- Record the details following the guidelines noted in the **Child Protection and the Adult Safeguarding** policies.

Where it is believed that an individual / individuals are in immediate danger, the Cylch Meithrin will:

- Contact the Police on **999** if we believe that an individual / individuals are in immediate danger.

When there is no immediate danger, the Cylch Meithrin will:

- Contact the County Council's relevant **Safeguarding Team**. This will need to be done within 24 hours of the accusation / disclosure.
- If it is not possible to contact the Safeguarding Team, the Cylch Meithrin should contact the police on **101**.
- If this is not possible, the Cylch Meithrin will contact the Counterterrorism hotline: **0800 789 321**.

See also **Appendix 4: Flow Chart: Reporting a Concern under the 'PREVENT' duty**.

SAFEGUARDING ADULTS: THE ROLE OF THE CYLCH MEITHRIN

AS AN EMPLOYER

In addition to following the steps laid out in these policies and guidelines, the Cylch Meithrin acknowledges that it has a specific role to play as an employer.

Violence against Women, Sexual Violence and Domestic Abuse

If the Cylch Meithrin becomes aware of instances of violence against women, domestic abuse and / or sexual violence, then as an employer it will need to discuss with the worker whether there is any risk to the worker's safety whilst in the workplace. If the individual believes this to be true, a risk assessment will need to be conducted and steps taken to reduce the risk in the workplace, e.g. additional safety measures at the entrance to the building, intercepting phone calls, ensuring that the individual does not work alone.

Individuals who are perpetrators of Violence Against Women, Domestic Abuse and / or Sexual Violence

- Staff members, volunteers, committee members or others who are perpetrators of violence against women, domestic abuse and / or sexual violence should be aware that behaviour of this sort goes against this policy. Some types of abuse and violence are criminal acts.
- Staff members, volunteers, committee members or others who are perpetrators of violence against women, domestic abuse and / or sexual violence will be disciplined according to the relevant disciplinary procedure.
- Staff members, volunteers or committee members who stand accused, or who are found to be guilty of violence and abuse of this sort must formally declare it to the Cylch Meithrin. When the Cylch Meithrin believes that the accusation / conviction carries implications in terms of the individual's work (e.g. due to them working with vulnerable adults or children), an inquiry will need to be held in order to assess any risk and note any steps which may be taken to alleviate the situation, e.g. relocation, temporary suspension of duties, moving to another work location or other appropriate action.

- The Cylch Meithrin acknowledges a duty of care to all of its workers, and we will encourage and support staff, volunteers and / or committee members who perpetrate violence / abuse in the home but who choose voluntarily to access the support available through the 'Respect' support service.

Human Trafficking and Modern Slavery

The Cylch Meithrin has a legal and moral duty to report individuals we suspect are the victim of modern slavery or human trafficking.

In addition to following the steps as laid out in the **Human Trafficking and Modern Slavery policy**, upon employing a staff member the Cylch Meithrin will:

- ensure that the individual has the legal right to work in the UK.
- Follow the steps outlined in the **Human Trafficking and Modern Slavery policy**
- Refer to the Home Office Human Trafficking Practical Guidance as required.

Mental Health and Well-being

As an employer, the Cylch Meithrin's aim is to create and promote a work environment which supports the mental well-being of all its staff, volunteers and committee members.

To this aim, the Cylch Meithrin will:

- promote positive mental health to every member of staff, volunteer and their families.
- ensure that each staff member and volunteer has a job description, with clearly-defined roles and responsibilities.
- encourage staff and volunteers to attend relevant training opportunities regarding identifying and responding to possible mental health issues of their own, and those of other people.
- set realistic targets that do not require unreasonable hours of work in order to achieve them.
- promote an anti-bullying and anti-harassment culture.

- provide appropriate, non-judgemental support to individuals who are experiencing mental health problems.
- effectively manage conflict and ensure that the workplace is free from bullying, harassment, discrimination and racism.
- establish two-way channels of communication to ensure staff engagement, especially during periods of organisational change.
- ensure that individuals suffering from poor mental health are treated fairly and consistently, and are not made to feel guilty for experiencing their problems.
- encourage staff to consult their family doctor or a counsellor of their choice.

ADDITIONAL INFORMATION

Associated Policies and Documents

Confidentiality and Data Protection Policy

Child Protection Policy

Staffing Policy

Health and Safety Policy

Cylch Meithrin staff Guidelines on Responding to a Disclosure from a Child

Useful Contacts

Ann Craft Trust, A website offering information and support on safeguarding vulnerable adults and disabled children. <https://www.anncrafttrust.org/>

Live Fear Free, the Welsh Government's website which offers advice and support on violence against women, domestic abuse and sexual violence.

<https://gov.wales/live-fear-free>

Dewis Wales, A website which provides information and advice about well-being <https://www.dewis.wales/>

Social Care Wales. Policy and interim procedures for protecting vulnerable adults from abuse. <https://gofalcymdeithasol.cymru/adnoddau/polisi-a-gweithdrefnau-interim-cymru-ar-gyfer-amddiffyn-oedolion-syn-agored-i-niwed-rhag-camdriniaeth>

Wales Safeguarding Procedures. The procedures detail the roles and essential responsibilities of practitioners in order to ensure that they safeguard children and adults who suffer, or are at risk of suffering abuse, neglect or other forms of mistreatment. The Wales Safeguarding Procedures steer all safeguarding procedures and are relevant to every practitioner and manager working in Wales – whether employed by a devolved or non-devolved agency, paid or unpaid. The Wales Safeguarding Procedures are only available online, through a website or mobile phone app.

http://www.myguideapps.com/projects/wales_safeguarding_procedures/default/

Respect. A confidential e-mail or phone service for abusers looking for help in giving up abuse / violence. They help male and female perpetrators whether in hetro- or same-sex relationships. They also welcome applications for information, advice and support from partners or ex-partners of the abuser, in addition to friends and family and/or front line workers. [<http://respect.uk.net/>](http://respect.uk.net/)

Home Office. Human Trafficking Practical Guidelines.

[<https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/181550/Human_Trafficking_practical_guidance.pdf>](https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/181550/Human_Trafficking_practical_guidance.pdf)

Useful Phone Numbers

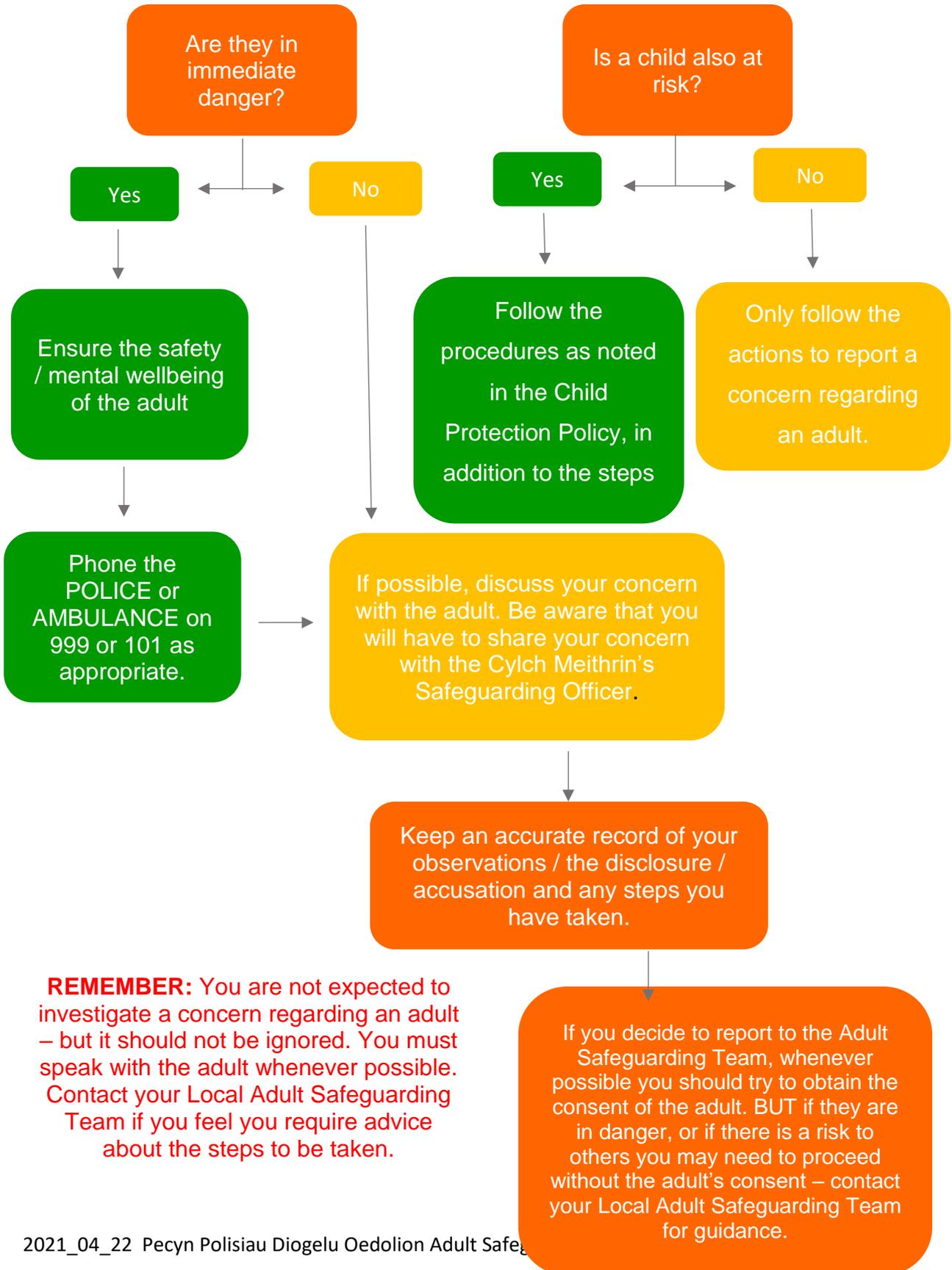
Live Fear Free Helpline: 0808 80 10 800

Respect: 0808 80 24 040

Counterterrorism Hotline: 0800 789 321

APPENDIX 1: FLOW CHART: Violence against women, Sexual Violence and Domestic Abuse

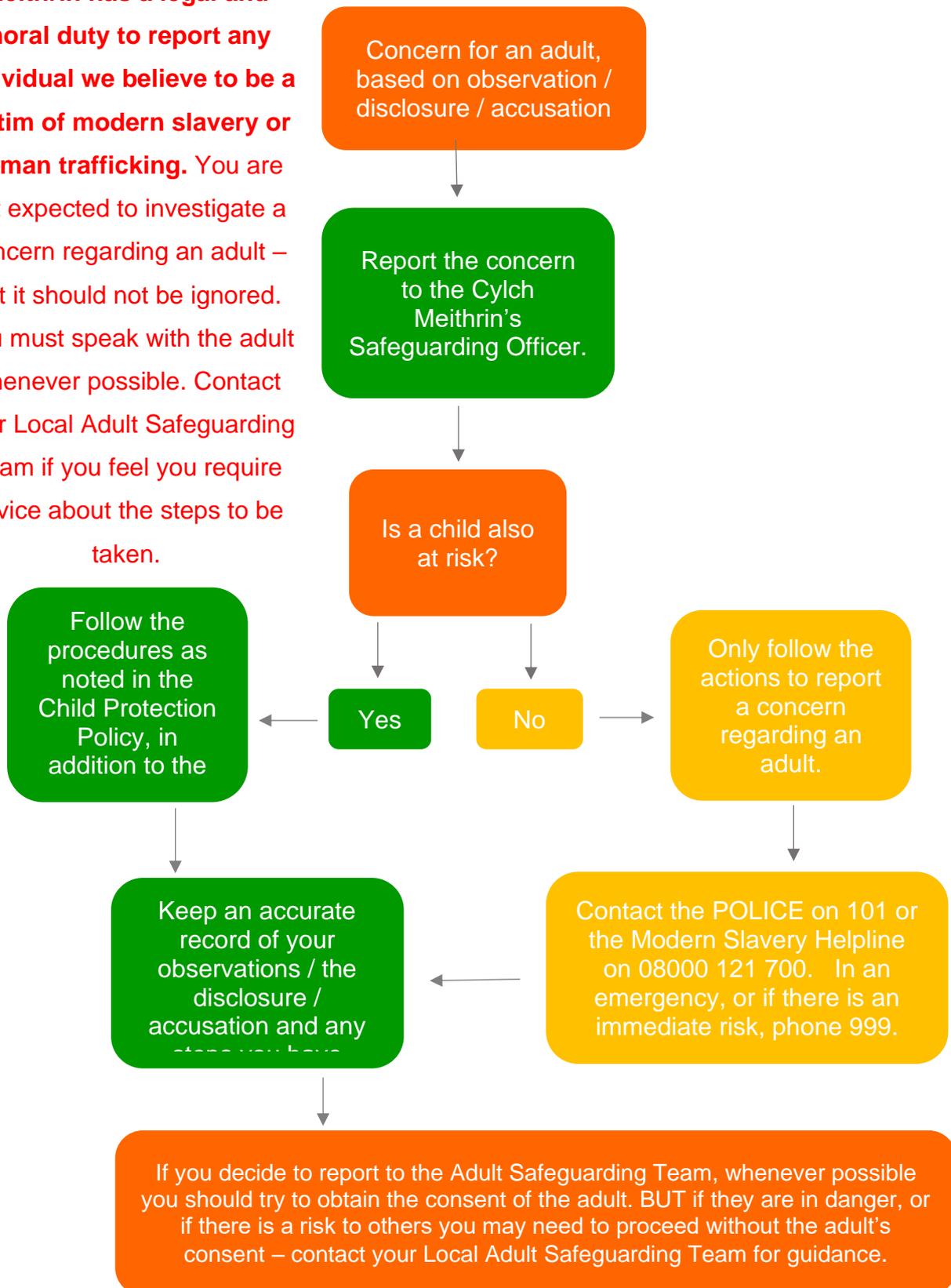
Concern for an adult, based on observation / disclosure / accusation

APPENDIX 2: FLOW CHART: People Trafficking and Modern

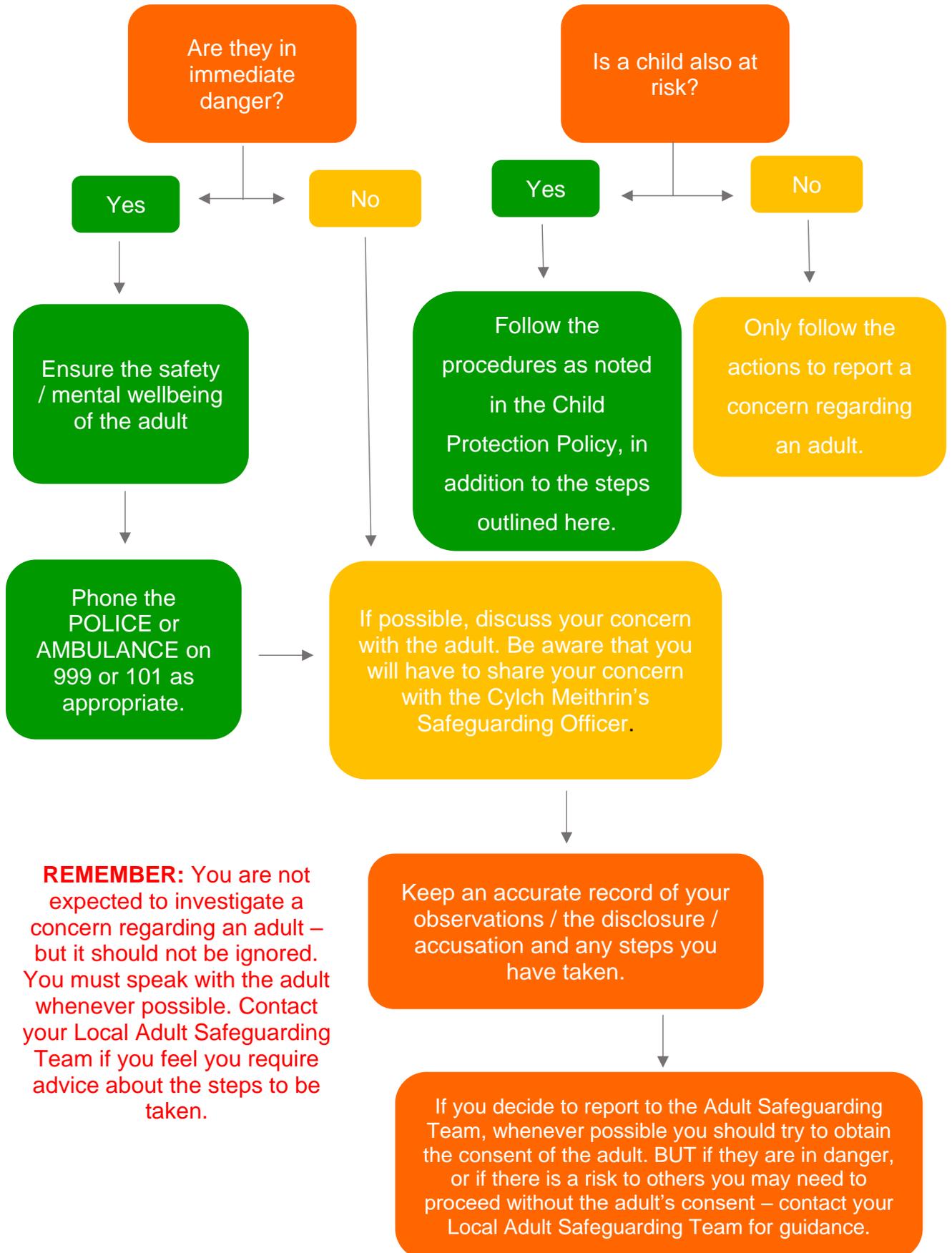
Slavery

REMEMBER: The Cylch Meithrin has a legal and moral duty to report any individual we believe to be a victim of modern slavery or human trafficking. You are not expected to investigate a concern regarding an adult – but it should not be ignored. You must speak with the adult whenever possible. Contact your Local Adult Safeguarding Team if you feel you require advice about the steps to be taken.

APPENDIX 3: FLOW CHART: Mental Health and Well-being

Concern for an adult, based on observation / disclosure / accusation

**APPENDIX 4: FLOW CHART: Reporting a Concern under the
'PREVENT' (counter-terrorism) Duty**

